

Almanya bütün Avrupayı velleveye verecek yeni bir mesele çıkartıyor

Hitler dün "Eski müstemlekelerimizi istiyoruz, bunlara muhtacız, muhakkak alacağız!," dedi

Alman devlet reisinin nutkundan parçalar

"Bolşevik taarruzuna karşı koymak için hiçbir şeyden çekinmiyeceğiz!,"

"Almanlığın yaşama hakkı diğer milletlerin yaşama hakkı kadar büyüktür!,"

Alman ordusu Umumî Harptenberi eşli görülmemiş büyük manevralar yapmaya hazırlanıyor

Alman devlet reisi M. Hitlerin meşhur nutuklarından birini söylerken alınmış bir resmi ile eski Alman müstemlekelerinden Afrikada bulunanlar (Bu müstemlekeler haritada siyah renkle gösterilmiştir)

Berlin, 9 (Hususî) — Nasyonal Sosyalist fırkasının sekizinci kongresi bugün Nuremberg'de 15 bin muhahhasın iştirakile toplanmıştır. Fırka erkanından Adolf Vagner kongreyi açarak Almanyaya yeniden bir ordu ve

ren, Reni Ana vatana ilhak eden Hitlerlere Alman milletinin ve nazi fırkasının teşekkürlerini bildirmiş, bolşevizme ve yahudilere karşı şiddetli hücumlarında bulunmuştur.

(Devamı 8 inci sayfada)

Eski Alman müstemlekeleri hangi devletlerin elinde bulunuyor?

Almanyanın bunları kolaylıkla yeniden ele geçirmesi kabil olacak mı?

Alman Devlet Reisi Adolf Hitlerin ilk defa olarak Nasyonal Sosyalist kongresi gibi resmi bir içtimada eski Alman müstemlekelerinin iadesini istemesi, bütün Avrupayı velleveye verecek yeni bir mesele çıkması, de-

mektir. Bu mesele arazi noktasından, birinci derecede İngiltereyi alâkadar etmekle beraber Almanyanın beynelmilel âlemde bu müstemlekelerle yeniden elde edeceği mevki yakından (Devamı 8 inci sayfada)

SIGORTA REZALETİ

Diriler için ölü raporu veren

Bir doktor daha tevkif edildi

Şebekenin yeni bir marifeti: Uydurma varisler de yaratmışlar

Yaşayan sigortalıların ölü göstererek sigorta bedellerini alan şebeke hakkındaki tahkikata devam edilmektedir. (Devamı 8 inci sayfada)

Mitat Alam'ın Sıhhi vaziyeti

Kazazede sayılav hâlâ baygın yatıyor, Adliye tahkikata başladı

Maraş Sayılavı Mitat Alam ile refikası Naime Alamlamın geçirdikleri müessif otomobil kazasını dünkü nüshamızda teessürle haber vermiştik. Kazazedelerin dostları ve akrabaları bu müessif haberi duyar duymaz hastaneye koşmuşlar ve Mitat Alamla refikasını ziyaret etmişlerdir. Bu meyanda vali ve parti başkanı Muhiddin Üstündağ ile (Devamı 8 inci sayfada)

Kazada mesuliyeti görülen Şoför Emin

Muhiddin Birgen

"Son Posta," yazı ailesine dahil oldu

Eski Tanin gazetesinin baş muharriri ve eski Çorum Sayılavı arkadaşımız Muhiddin Birgen Son Postanın yazı ailesine girmiş bulunuyor Sık sık siyasî, içtimai ve iktisadî sahada gördüklerini anlatacak, günün meseleleri üzerinde tahliller yapacaktır. Arkadaşımızın yazısını bugün ikinci sayfamızda «Her Gün» sütununda okuyacaksınız. Son Posta yazı ailesi Muhiddin Birgen'i âzasi arasında görmekle haklı bir sevinç duymaktadır. Bu sevinçe okuyucularının da iştirak edeceklerinden emindir.

Eski Tanin Baş muharriri ve eski Çorum Sayılavı Muhiddin Birgen

Türk - İngiliz Dostluğunun İnkişafı Karşısında

İngiltere ile yeni bir muahede yapacağımız haber veriliyor

Yunan gazeteleri İsmet İnönünün Londraya yapacağı seyahatin ehemmiyetine işaret ediyorlar

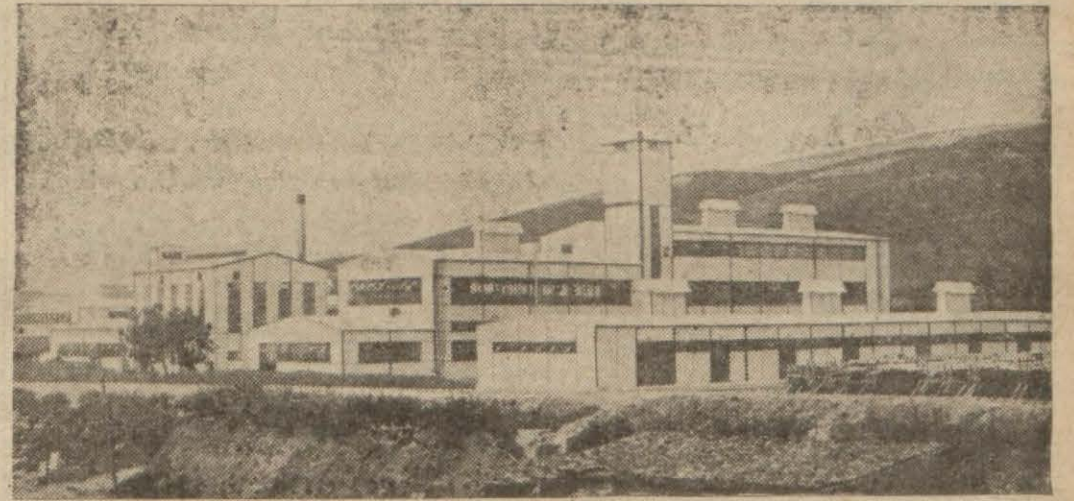
Atatürk ile Kral Edvardın teati ettikleri telgraflar

Atina, 9 (Hususî) — İngiltere Gazeteler, kralın daveti üzerine Başvekil İsmet İnönü'nün yapacağı seyahatin ehemmiyetine bilhassa işaret etmektedirler. (Devamı 8 inci sayfada)

Sarfıyat azlığından doğan netice

İzmit fabrikası gazete kâğıdı yapmaktan vazgeçti

Fabrikanın açılma törenini Başbakan Londraya giderse Celâl Bayar yapacak

İzmit 10 (Hususî) — İzmit kâğıt fabrikası uzun ve ince hesaplardan sonra gazete kâğıdı yapmaktan muvakkaten vazgeçmeye karar vermiştir. Bunun sebebi gazete kâğıdının bir kilosunun 22 kuruştan aşağıya mal edilemeyecek olmasının anlaşılmasıdır. Halbuki Avrupadan gelen gazete kâğıdının bir kilosunun fiyatı İstanbul'a teslim 5,5 kuruştur. Bunun üzerinden iki misli olarak 11 kuruş gümrük resmi alındığı halde piyasaya mal oluş fiyatı ancak 16,5 kuruşu bulmaktadır. Bu fiyat ile İzmit fabrikasının 22 kuruşluk fiyatı arasında yine 5,5 kuruş fark vardır ve gazetelerin bu fiyat farkını vermeye maddeten imkân bulamayacaklarının düşünülmesi

gazete kâğıdı yapmaktan vazgeçilmesine sebep olmuştur. Maliyet fiyatını bu yüksekliğinin sebebi ise sadece sarfiyatın azlığından ibarettir.

Buna mukabil fabrika sarfiyatı çok olan her nevi kâğıdı ucuz mal etmekte ve çıkardığı mal rağbet görmektedir. Bu meyanda ambalaj kâğıdının Avrupadan geleni 27 kuruş olduğu halde bizimkinin fiyatı 23 kuruştur. Fabrika henüz resmen açılmamış olmasına rağmen tam bir faaliyet halindedir. Ve stok mal yapmaktadır. Resmen açılma töreni gelecek hafta sonunda Başbakanın uğurlu eliyle yapılacaktır. Başbakan eğer o vakte kadar Londraya gitmiş olursa töreni Celâl Bayar yapacaktır.

Gazi Köprüsü inşaatı muvakkaten durduruldu

Köprü'nün iki başına çakılan temel kazıklarının kırılması ve işe yaramıyacak bir hale gelmesi faaliyetin devamını imkân bırakmadı. Projede tadilat yapılacak

(Yazısı 8 inci sayfada)

Hergün

**Yeni harp
Sınıf kavgasından
doğacak!**

Yazan: Muhiddin Birgen

İspanya ihtilali bugün Avrupayı, bir bakımdan, iki büyük ordugâh haline getirmiş bulunuyor. Bir tarafta, üçüncü enternasyonalin iki seneden beri her tarafta tatbik ettirdiği yeni taktika - tâbir onlarıdır - dan doğan halk cepheleleri, yani bütün sol cephah unsurlarının müttehit hareketleri, diğerk tarafta faşizm, Hitlerizm gibi isimlerle anılan millî diktatörlükler.

İspanyada yüz binlerce insanın kanını döken, dünün bir mâmuresini bugün bir harabe haline getiren büyük başuşma, işte bu iki fikrin ve iki kuvvetin çarpışmasından ibarettir.

★

Bütün Avrupa, İspanyadaki bu kanlı hâileyi helecan içinde seyrediyor. Her tarafta fikirler ikiye ayrılmış, bir kısım bir tarafı diğer bir kısım da diğer bir tarafı tutmuş, bu korkunç sınıflar mücadelesinin neticesini bekliyor. Bu ayrılış o kadar kat'î ve bir tarafın öteki tarafa karşı aldığı vaziyet o kadar keskindir ki bundan umumî bir harp çıkması endisesi, Avrupa devletlerini, İspanya mücadelesine karşı bitaraf durmak hususunda bir karar almaya sevketti. Fakat bitaraflık, nihayet resmî ve hattâ kâğıt üstünde kalan ölü bir kelimedir ibarettir. Hakkı katte her gün birbirlerini bitaraflığı bozmakla itham eden devletlerin tam bir bitaraflık muhafaza ettikleri çok şüpheli, gayri mes'ul halk kitlelerinin ve halk teşkilâtının da bitaraf olmadıkları ve canla başla, taraftarlarına yardım ettikleri muhakkaktır. Her gün telgraflar, buze devletlerin bu bitaraflık kararına muhalif hareketlerde bulunduklarından bahsediyorlar ve yine her gün hükümetler üzerinde tesirleri olan halk kitlelerinin İspanyada kendilerinden saydıkları taraf lehinde hükümetleri tazyik ettikleri görülüyor.

★

Hiç şüphe yok, Avrupada iki büyük ordugâh halinde karşı karşıya cephe tutmuş iki büyük fikir, iki büyük ordu, zâten perişanlık içinde bulunan bu zavallı kıt'ayı büsbütün korkunç bir karanlığa doğru sürüklüyor. 917 ihtilâlden ve Spartakus hareketindenberi ilk defa olmaktadır ki Avrupada böyle umumî bir sınıf mücadelesi şuurunun sinirlerde yapmış olduğu bir gerginlik havası hissediliyor. Bizzat Fransa da iki muhalif cepheye ayrılmış iki ordunun karşı karşıya silâh çatmış, emir bekleme hali var.

Bu bakımdan Fransa, Avrupanın bugünkü gerginliğini gösteren bir timsal halindedir.

İspanya mücadelesinin alacağı neticenin Fransa üzerinde derhal tesiri görüleceğinde hiç kimsenin şüphe ettiği yoktur. Bunun için, bu kanlı sınıflar mücadelesi, uzaktan her dakika artan bir helecan içinde seyrediyoruz. Hani, bir futbol maçında iki muhalif takım, birbirine kapışıp boğuşurken, bunların birine veya diğerine taraftar olan seyircilerin nefesleri tutularak, heyecanlarından yerlerinde duramıyarak, tuttıkları tarafı teşci için bir başuşmaları vardır. işte, bütün Avrupa, şimdi İspanya denilen büyük stadyomda insan kelleleri ile oynanan bu kanlı futbol karşısında bu halde bulunuyorlar.

★

Bu halin sonu neye varacak? Henüz kat'î bir şey söylemek kabil olmamakla beraber, İspanyada, daha bir müddet devam edecek kanlı bir boğuşmadan sonra orada da millî bir diktatörlük fikri galebe çalacak görünüyor. Fakat bununla İspanyada mevzî bir sükûn hâsıl olsa bile umumî mücadele daha başka şekillerde devam edip gidecek.

Sınıflar arasındaki bu kanlı boğuşma cihan harbunun mahsulü idi. Galiba, hazırlanmakta olan harp da böyle bir boğuşmanın çocuğu olacaktır!

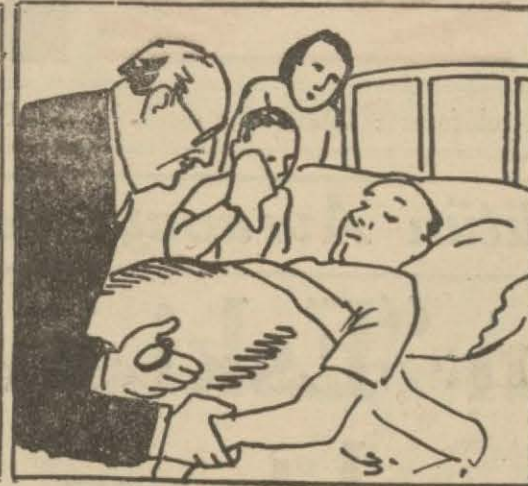
Resimli Makale

1 — Bilhassa yaz günleri vapur dolusu halkın neş'e içinde eğlenmeye gitmekte olduklarını görürsünüz, gerçekten eğleneceklerini sanırsınız.

2 — Hakikatte eğlenmeye gidenlerin bir çoğu eğlenmeyi bilmezler, vakitlerini raku masası başında zehirlenmeye hasrederler, çocuklarına fena misal verirler.

3 — Eğlencenin ertesi günü hastalık, evde matemdir. İstirahat günü, zehirlenmeye değil, eğerlere taze hava, gözlerle yeni manzara, vücuda gençlik doldurmayı hasredilmelidir.

SÖZ ARASINDA

**Bir kâğıdı elli defa
Bükme tecrübesine
Sakin girşmeyiniz!**

Size birisi bu suali sorsa derhal «tabii» dersiniz, ne var bükülür? Hele kâğıt ipek kâğıdı olursa iş daha kolay olur.

Sakin böyle bir iddiaya ve tecrübeye girişmeyiniz, zira kaybedersiniz. Çünkü üç defa büküğünüz zaman kâğıt, kalınlığının sekiz mislini bulmuş olur. Büküntüler arttıkça kalınlık miktarı da çoğalır, öyle ki 5 inci büküşte 124 defa kalınlaşır. 20 nci büküşte kalınlık 30 metre olur. 24 üncü büküşte 450 metreyi bulur. 30 uncu büküşte stratösfere yükselir, 39 uncu defada küreli arzın kutrunu bulur. 44 üncü büküşte aramız ile ayın arasındaki mesafeyi işgal eder, 53 üncü büküşte güneşe kadar varır.

Bu kadar katlanmaya tahammül edecek kâğıdın da bütün Amerikayı kaplayacak büyüklükte olmasına lüzum vardır.

Madam Ruzveltin müziç misafirleri beklettiği oda

Amerika Reiscumhuri Ruzveltin karısını şöylece tanıyan müziç bir kadının kocasını bir işe yerleştirmek maksadile Beyaz saraya gitmiş, kendisini evvelâ küçük bir odada bekletmişler, sonra da Madam Ruzvelt kendisini çağırması ve büyük bir odaya aldırması.

Görüşüp konuşmuşlar, misafir Madam gideceği zaman Madam Ruzvelt:

— Yolu şaşırırsınız size kâtip refakat etsin demiş.

Kâtip misafiri götürürken, biraz evvel kadının beklediği küçük odaya girmişler, kâtip Beyaz saray hakkında izahat vermeye kalkmış.

— Burada ehmmiyetsiz ve müziç insanları bekletiriz ondan sonra yukarı alırsız demiş.

Aslan fiatları birdenbire yükseldi
Habeş - İtalyan harbinin tabii neticelerinden biri de, aslan fiatlarının yükselmesidir. Eskiden Habeşistan, hayvanatı vahşiye komisyoncuları ve at canbazhaneleri için iyi bir menba idi. Bugün Habeşistandan aslan ihraç edilemediği için fiatlar yükselmiştir.

Şimdi ufak bir yavrunun kıymeti takriben 1500 franktır. Eskiden dört yüz franga kadar alınabiliyordu.

**HERGÜN BİR FIKRA
Abdülazizin küfürleri**

Abdülazizin Fransayı ziyaretinde Fuat paşa da kendisine refakat ediyordu. Bir gün büyük bir kabul resmi tertip edilmişti. Abdülaziz de bu merasime davetliydi. Ancak sarayı kralide bütün hazırlıklar ikmal edilip te merasim başlamak üzereyken Osmanlı Sultanının görünümlerinde olmadığı hissedildi. Herkesi büyük bir telâş kapladı.

Fuat paşa bu vaziyet karşısında derhal Abdülazizin ikametine tahsis edilen konağa koştu. Odasına girince onu tavla başında müsahiplerinden birle beş el oynarken gördü:

— Aman efendim, zati haşmetpenahilerini Fransa Kralı merasime bekliyorlar. Halbuki henüz gitmemişsiniz bile! dedi.

Abdülaziz birdenbire kızdı. Fransa Kralı hakkında ağzına gelen küfürü savurmağa başladı. Fuat paşa padişahı teskin etmek istedikçe Abdülaziz kral hakkında daha ağır kelimeler kullanıyordu.

Nihayet tavla başından güç halle kaldırıldı. Giyinmeğe başlarken Fuat paşa da bir arabaya atlayarak mersim salonuna koştu.

Fransa Kralı salonda bir pencere önünde sırtını geriye vererek Osmanlı padişahını bekliyor, sabırsızlanıyor, Abdülaziz hakkında ağzına alınyacak küfürler ediyordu.

Fuat paşa bu küfürleri sükûnetle dinlerken kral birdenbire döndü ve paşayı görünce mahcup oldu:

— Affediniz, çok asabiyim. Sultanınız hakkında sarfettiğim bu yakışsız sözleri kendisine söylemeyiniz, dedi.

Fuat paşa ince bir nezakette: — İmkânı var mı efendimiz, dedi. padişahının hakkınızda söylediklerini gelip size anlatıyor muyum?

Sekizinci Edvardın öğrendiği yeni oyun

İngilterede yeni bir oyun salgın halinde moda olacaktır. Bu oyun bir nevi kuka oyunudur. Yuvarlak tahtalarla oynanır ve bilhassa Yugoslavlara mah-

**Doksan lisan
Bilen ve konuşan
Fransız papazı**

Her zaman ve her devirde müteaddit lisan konuşan adamlara daima tesadüf edilmiştir. Meselâ bir asır evvel; Kardinal Mezzofanti'nin 65 lisan konuştuğu tarih kitaplarına geçmiştir. Şimdi, bir asır sonra onun da rekoru kırılmış bulunuyor. Misyoner bir Fransız papazı Fransızca, Lâtince, ve İspanyolcadan mâdâ seksen yedi lisan bilmektedir.

Papaz bu lisanları gezerek ve gezdiği yerlerde bir müddet ikamet ederek öğrenmiştir. İddia doğru mudur? Biz inanmadık. Fakat bu haberi veren Paris Suvar gazetesi doğruğunu temin ediyor. Okuyucular inanmakta serbesttirler.

Milyoner olan işsiz

Şikagoda Dik Norvik isminde işsiz bir mühendis bir kaç sene evvel bir gün şaşkın şaşkın dolaşırken ayağının ucuna bir şey dolaşmış. Mühendis eğilip bakınca ayağına dolaşan şeyin tıka basa dolar ile dolu bir çanta olduğunu hayretle görmüştür. Yerden alarak tetkik etmeğe başladığı zaman çantanın içinde sahibinin adres ve ismini havi kartviziti görünce işsizlik ve parasızlıktan dolayı hayli zamananberi çekmekte olduğu sıkıntıya rağmen hemen gidip bulunduğu çantayı sahibine iade etmiştir.

Çantanın çok zengin bir fabrikatör olan sahibi mühendisin bu hareketini beğenmiş, işsiz olduğunu öğrenince kendisini fabrikasına almıştır.

Geçen gün fabrikatör hastalanarak ölmüş ve vasiyetnamesi açılınca bütün fabrika ve servetini mühendise terkettiği görülmüştür.

Vasiyetnamede şu satırlar varmış: «Dünyada tesadüf ettiğim insanların arasında namuslu olarak yalnız bu mühendisi tanıdım ve bunun için kendime varis yaptım.»

sustur.

Kral Dalmaçya sahiplerinde bu oyunu oynamış ve pek beğenmiştir. Şimdi Nahlin yatı İngiltereye binlerce yuvarlak tahta naklediyormuş.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Gazeteler aynen anlattılar:

«— Dün İstanbul sokaklarında üzerinde «Fransa - Kürdistan» ibaresi yazılı garip bir seyyah otomobili dolaşmıştır. Bu garip otomobil halkın nazarı dikkatini celbettiğinden, Beyoğlunda kesif bir halk kalabalığı otomobilin etrafını sarmış ve otomobili idare etmekte olan seyyahı «Kürdistan» kelimesinden ne kasdetmek istediği sorulmuştur. Çok müşkül bir vaziyette kalan yabancı, otomobilini Türkiye Turing ve Otomobil klubüne götürmüştür. Klubün kapısında da halk toplanmış ve seyyahı izahat istemiştir. Nihayet Turing klubü meclisi idare reisi Şükri Ali kendisine müracaat eden yabancıyı kabul ederek, Kürdistan adında bir memleket mevcut olmadığını ve İs-

tanbul sokaklarında «Kürdistan» ismini taşıyan bir otomobilin dolaşması halk üzerinde iyi tesir bırakmayacağını anlatmıştır. Yabancı seyyah, bu izahatı büyük bir hüsnüniyetle dinlemiş ve herhangi bir maksat takip etmediğini, «Kürdistan» kelimesini sildireceğini söyleyerek klüpten ayrılmıştır.

Yaptığımız tahkikata göre, coğrafi bilgisi kit olduğu anlaşılın bu seyyah Beynelmilel Coğrafya cemiyetinin kâtibi umumisi M. Mişel Hodenttir...»

Biz bu fikrayı okuyunca beynelmilel coğrafya cemiyetinde coğrafyanın pek iyi bilindiğine inanmadık, fakat ey okuyucu, sen:

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Sözün Kısası

**Eşeğin
Öfkesi**

E. Talu

Çeşmeden bizim gazeteye yazıldığına göre, orada, bazılarınca garip görülen bir hâdise olmuş: Yusuf adında birisine öfkelenen bir eşek, adamcağızın üzerine saldırmış, onu tekmelemeğe başlamış. Yusufun arkadaşı Remzi buna mâni olmak için hayvanın üzerine atılınca, bu sefer kendi eşeği de işe müdahale ederek, o da Remziyi tekmelemeğe, ısırmağa koyulmuş.

Çeşme muhabirimiz, eşeklerin bu tesanüdünden hayretle bahsediyor. Halbuki bana kalırsa, ben bu hâdisede hiç bir fevkalâdelik görmüyorum. Zira, söyle sathice bir düşünüş, tesanüdün eşekçe bir hareket değil, bilakis insanlarca da tatbik edilmesi lâzım gelen bir meziyet, bir fazilet olduğunt teslim için kâfidir.

Eşeğin öfkelenmesine gelince, bunda da şaşacak bir şey yoktur. İnsanların zulüm ve itisafı, zamanımızda öyle bir raddeye gelmiştir ki, kâinatın esabur, en mütehammil mahlûku olan eşeği dahi çileden çıkarması tabii görülmelidir.

Eşeğin hakir olmasına sebep, sırf insanların telâkkisidir. Yoksa eşek ahlâk iz'an, teenni, tahammül, çalışma itibarile, mahlûkların ön safında gelir.

Dikkat edilirse, «eşek» vasfına lâyık gördüğümüz insanlarda, o mübarek hayvanın, saydığım meziyetlerinden hiç birinin bulunmadığı fark olunur.

Onun içindir ki, hakiki eşek, kendinden daha dün mahlûklara, adının bit hakaret maksadile tevcih edilmesine tahammül etmiyebilir ve pek âlâ öfkelenir.

Öfkelenince de, saldırmasını ve ırk gayretile, arkadaşının yardımına koşmasını tabii addetmelidir.

Zaten, insanların en büyük iddiası eşeğe benzemek değil midir?

O halde, bizim kendi aramızda bit türlü gösteremediğimiz tesanüdü, onlar varmış, gösteredursunlar..

Öyle de, böyle de, aramızda benzerlik yoktur! Ne üzülmü duralım?!

E. Talu

Biliyor Musunuz?

1 — Nikaragua Cumhuriyeti nerededir ve ne yetiştirir?

2 — Amerika kaç federal Cumhuriyetten müteşekkildir?

3 — Fâtih'in meşhur şeyhislamı Zenbilli Ali Efendi İstanbulun neresinde yatar?

(Cevapları yarın)

★

(Dünkü Suallerin Cevapları)

1 — Müslümanların tekbirini İtrf bestelemiştir.

2 — Meşhur Fransız romancısı Piere - Lotinin isminin nihayetindeki Loti kelimesinin manası «çiçekdir». Ve bu kelime Japoncadır.

3 — Bugün dünya faşizminin en büyük adamı olan eski Sosyalist Musolini'dir.

Kocalar karılarının çantalarını karıştırdıkları mı?

Amerikanın Boston şehrinde mişmar Consonun karısı, kocasının çantasını karıştırdığını ileri sürerek aleyhine boşanma davası açmıştır.

Bu muhakemede büyük hukukşinas ve haksever bir hâkim olarak tanınmış olan Stanters riyaset mevkiini işgal etmiştir.

Reis, aleyhinde boşanma davası açılmış olan mimara karısının çantasını ne maksatla karıştırdığını sormuş, mimar da karısını kıskandırdığı için değil, ancak bir merak saikasıle çantayı karıştırmış bulunduğunu cevabını vermiştir.

Bunun üzerine reis kadının boşanma talebinin kabul edildiğini, çünkü bir Amerikalı kadının her istediğini çantasına saklayabileceğini, kocasının ise buna müdahale etmeğe hakkı olmadığını kararını tefhim etmiştir.

TELGRAF HABERLERİ

İspanyadan sonra Portekiz

İki gemide çıkan isyan üzerine Lizbonda örfi idare ilân edildi! İspanyol âsilerine İtalya ve Almanya tarafından yardım edildiği iddia edilmektedir

Londra, 9 (Hususî) — Sen Sebastiani etrafında yapılmakta olan kanlı çarpışmalar fasilasız devam ediyor. Şehir, tekrar âsiler tarafından topa tutulmuştur.

Âsiler şehre doğru ilerlediklerini iddia etmektedirler.

Şehrin tahrip edilmemesi için ecnebi sefirler tarafından yapılan teşebbüsleri âsi general kabul etmemiştir. Şehir kayıtsız ve şartsız teslim olmazsa tayyareler tarafından bombardıman edilecektir.

İtalyan Ve Almanların Âsilere Yardımı

Diğer taraftan İspanyaya gi-

den gönüllü seyyar hastane-nin başında bulunan Vikont Churchill, «İspanya tıbbi yardım komitesi» başkanına çektiği bir telgrafta «İtalyanların ve Almanların İspanyadaki âsilere mütemadiyen silâh vermekte olduklarına dair her gün gözük-en deliller mevcut bulunduğunu» bildirmiştir.

Harbiye nazırının tebliğine göre Aragon cephesindeki hükümet kuvvetleri, Villalata'yı işgal etmişlerdir.

Navalperal mıntakasında da muharebeler olmuş ve hükümet kuvvetleri, San Bartolome'u işgal etmişlerdir.

Lizbonda örfi idare

Londra, 9 (Hususî) — İki Portekiz gemisinde çıkan ve bastırılan isyan üzerine Lizbonda örfi idare ilân edilmiş ve sansür konulmuştur.

Ademi müdahale işi

Londra, 9 — İspanya işlerine karışmamak için alınan tedbirlerin kontrolü ile meşgul olacak olan beynelmil komite bugün ilk toplantısını Morrison'un başkanlığında yapmıştır. Çünkü toplantıda bir karar verilmemiş, sadece bir tebliğ neşredilmiştir.

İzmir dün kurtuluş Bayramını kutluladı

Şehrin sembolik işgali yapıldı. Askerlerimiz üç koldan şehre girdiler hükümet konağına ve kıslaya bayrağımız merasimle çekildi

İzmir, 9 (Hususî) — İzmir şenlik içindedir. Şehrin sokaklarına dökülen on binlerce insan, bugün, İzmirin kurtuluşunu heyecanla kutluladılar.

Sabah erkenden, üç koldan, şehre giren askerî kollarımız saat onda sembolik işgali tamamladılar. Askerî kıslaya ve hükümet konağına merasimle bayrağımızı çektiler. Bu arada İzmirde giren Halkınar yolunda şehit düşenlerin mezarı başında da merasim yapıldı, mızraklı askerlerimiz tarafından üç defa havaya ateş edildi.

Ankara - İstanbul yolu

Bir kaç ay sonra trenler 12 saatta gidip gelecek

Ankara, 9 (Hususî) — Bu yıl yaz tatili dolayısıyla 40 bin Ankaralının İstanbulla gittiği anlaşılmıştır. Yaz tatilini İstanbulda geçiren Ankaralıları her yıl artmaktadır.

Devlet Demiryolları idaresi Ankara ile İstanbul ve İstanbul ile Ankara arasındaki 14 saat süren tren yolculuğunu 12 saate indirmeye karar vermiş ve icap eden hazırlıklara başlamıştır. Ancak bu kararın tatbiki bir kaç ay gecikecektir.

İngiliz Kralının Viyanada gezintileri

Viyana, 9 (A.A.) — İngiltere kralı sekizinci Edvard, beraberinde İngiliz orta elçisi Selby olduğu halde Bristol oteline gitmiştir. Kesif bir halk kütlesi kendisini alkışlamıştır.

Avusturya Cumur Başkanile mülahakat

Viyana, 9 (A.A.) — İngiltere Kralı Sekizinci Edvard, Cumur Başkanını ziyaret etmiştir. İki devlet adamı bir buçuk saat görüşmüşlerdir.

Baldvinin istifa şâyiaları

Londra, 9 (A.A.) — Baldvinin mezuniyetini uzattığı hakkındaki tebliğ, siyasî mahafilde bazı sürprizler uyandırmıştır.

Bu münasebetle bazı gazeteler, Başbakanın bu sene sonundan evvel istifası ihtimalinden bahsetmektedirler.

Yakup Kadri İstanbulda

Ankara 9 (Hususî) — Tiran sefiri Yakup Kadri bu akşam Ankaradan İstanbulla hareket etmiştir.

Mektep kitapları hazır

Bu yıl talebeler vaktinde kitap bulabilecekler

Ankara 9 (Hususî) — Ankara ve kuzularında ilk mektepler 28 Eylülde, orta mekteplerle liseler de bir teşrinievvelde tedrisata başlayacaklardır.

Maarif Vekâleti bu yıl mektep talebelerinin kitapsız kalmamaları ve mektep kitaplarını daha ders başlangıcında temin edebilmeleri için icabeden bütün tedbirleri almıştır.

Talebeler için lüzumlu olan bütün kitaplar hazırlanmıştır. Yalnız alfabe ile ikinci sınıflarda okunacak kıraat kitapları basılmamıştır. Bunların da basılması bir iki haftaya kadar ıkmal edilecektir.

Orta tedrisat umum müdürü bugün İstanbuldan hareket etmiştir. Yarın şehrimize gelmiş bulunacaktır.

Orta mektep ve lise kadroları hazırlanmıştır. On güne kadar mahallerine tebliğ edilecektir. Kadroda sıhhi sebepler dolayısıyla bazı tebeddülleden başka esaslı hiç bir değişiklik yoktur.

General Rydz Varşovaya dönüyor

Varşova, 9 (A.A.) — Düdenderi refikasıyla birlikte Venediği ziyaret etmekte olan General Rydz Smigly bu Perşembe günü Polonyaya dönecektir.

Lokarnocular gelecek ay toplantıyorlar

Berlin, 9 (Hususî) — Lokarnocular İlk Teşrinin dokuzuncu günü Londrada toplanacaktır. Konferansa İngiltere, Fransa, İtalya ve Belçika iştirâk edecektir.

Bükreşte siyasî konuşmalar

Yugoslav Başvekili ile Rumen ricali arasında temaslar başladı

Bükreş, 9 (Hususî) — Yugoslav baş ve dış bakanı Milan Stoyadinoviç, maiyetle birlikte bu akşam Bükreşe gelmiştir.

Stoyadinoviç, Bükreş istasyonunda başvekil Tataresko, hükümet erkânı, Küçük ve Balkan Antantı sefirleri, Lehistan sefiri ve kalabalık bir halk kitlesi tarafından selâmlanmıştır.

Stoyadinoviç, müteakiben Tataresko ile birlikte saraya giderek hususî defteri imzalamış, meçhul asker âbidesine bir çelenk konulmuştur.

Gece, Stoyadinoviç şerefine bir ziyafet verilmiştir.

Yugoslav başvekili cuma gününe kadar burada kalacak ve beynelmil umumî vaziyet ile beraber iki memleketi alâkadar eder meseleler gözden geçirilecektir.

Buz iyaret münasebetile, doğrudan doğruya iki memleketi alâkadar eden ekonomik ve finansal meseleler tetkik olunacaktır.

Habeşistan Milletler Cemiyeti âzası kalacak Fakat toplantılara giremeyecek

Paris, 9 (Hususî) — Daily Herald gazetesi Milletler Cemiyetinin önümüzdeki içtimama Habeş mürahaslarının iştirâk etmeyeceklerini yazmaktadır. Aynı gazete, buna rağmen, Habeşistanın Milletler Cemiyeti âzası olarak kalacağını ve İtalyaya ilhakı keyfiyetinin tanınmıyacağını ilâve etmektedir.

İzmir fuarını 215 bin kişi ziyaret etti

İzmir, 9 (Hususî) — Bugün akşama kadar İzmir beynelmil fuarını 215,000 kişi ziyaret etmiştir. Yalnız bugün fuarı ziyaret edenlerin sayısı 80 bini bulmuştur.

Fransa - Suriye

Yeni muahede dün Pariste imza edildi

Londra, 9 (Hususî) — Yeni Fransa - Suriye muahedesini bu sabah Pariste imza edilmiştir.

1939 Senesinden başlayarak yirmi beş sene için muteber olacak olan bu muahede, İngiliz - Irak dostluk muahedesinin benzeri olmakla beraber Suriyedeki ekalliyetlerin ve hıristiyanların hukukunu koruyan bazı ahkâmı da ihtiva etmektedir.

Muahedenin imzasını müteakip, Fransız Hariciye Nezareti Müsteşarı şu sözleri söylemiştir:

— «Akdettiğimiz muahededen biz memnunuz, Suriyeliler de memnundur.»

Fransada grevler başladı

Londra, 9 (Hususî) — Marsilya ve Şimali Fransada tekrar grevler başlamıştır. Amiyende 30.000 mensucat amelesi grev yapmıştır.

Kudüste 3 İngiliz polisi öldürüldü

Londra, 9 (A.A.) — Alman ajansı Kudüste birkaç saat süren bir müsademede üç İngiliz polisinin öldüğünü bildirmektedir.

Türk muallimlerinin Rusyada tetkikleri

Moskova, 9 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor: Türk muallimler heyeti, üç gün Leningrad'da kalarak oradaki mektepleri, ilim, fen ve kültür müesseselerini, devlet üniversitesini, Ermitaj sarayını, tiyatroları ve hastaneleri gezmişlerdir.

8 Eylülde yeniden Moskovaya dönen heyet, bu sefer de burada devlet üniversitesini, konservatuvarı, tecrübevi tıp merkezi enstitüsünü ve müzeleri ziyaret etmiştir.

Heyet, 10 Eylülde kadar Moskovada kalacak ve bilâhara Kıyım hareket edecektir.

İzmirde atlı spor klübü

İzmir, 9 (Hususî) — Atlı spor klübünün açılma merasimi bugün on yedide Vali ve Orgeneral Fahreddinin huzurile yapılmıştır. Koşu ve menaj yerlerinde yapılan tecrübeler güzel olmuştur.

Acıklı bir kaza

11 yaşında bir çocuk oynarken asılı kaldı ve öldü

Cibalide Yenikapı civarında 11 yaşında bir çocuk dikkatsizlik kurbanı olarak acıklı bir surette ölmüştür. Hâdiseye şudur:

Evde yalnız bırakılan 11 yaşında Mahmut bir aralık iskemleyle binerek tavanda asılı buluna halkaya ip geçirek oynamağa başlamıştır. Küçük Mahmut ipi boynuna dolayıp oynarken ayağı altındaki iskemle devrilmiş, çocuk asılı kalarak boğuk, boğuk feryada başlamıştır.

Aşağı katta ev işleriyle meşgul olan çocuğun annesi biraz sonra yetişmişse de küçük Mahmudu acıklı ölümden kurtarmak kabil olamamıştır.

Siyaset ALEMİNDE

• Milletler Cemiyetinin İslahı

• «Fikrî terki teslihat», Milletler Cemiyetinin islahı ta - savvuru bir kaplumbağa sür'atle ilerliyor.

Alâkadar milletler de, bu arada, bu husustaki mülâhazalarını cemiyete bildiriyorlar. Son günlerde Akvam Cemiyeti umumî kâtipliğine yapılan müracaatlar arasında, dikkate en fazla de - gerlerden biri de İsviçrenin mütaleasıdır. Akvam Cemiyetinin merkezini sinesinde barındıran bu devlete göre, cemiyetin kurulduğu tarih ile bugün arasında bir hayli şerait farkı vardır. Bu sebeple, vücuda getirilmesi düşü - nülen proje, bu arada geçirilen tecrübelerden de istifade etmelidir. Yani, islahat, sadece nazari bir mahiyette kalmamalıdır. Maamafih bunun haricinde İsviçrenin belli başlı ileri sürmek istediği bir fikir yoktur. Onun kanaatine göre, Milletler Cemiyeti, isminden de anlaşılabilir gibi hakikaten bir Milletler Cemiyeti olmalı, bugün olduğu gibi, şu veya bu sebepten dolayı küskün bir vaziyet alan bazı milletlerin yardım ve müzaheretinden mahrum bulunmamalıdır. Şimdilik, Milletler Cemiyetine verilecek şekil hakkında İsviçrenin düşüncesi bundan ibarettir.

Bugünkü şartlar dahilinde vukubulabilecek olan bir muharebenin halihazır medeniyetine ne derece zarar verebileceğini düşünen insanlar, lar musibetten mümkün mertebe kaçınmaya çalışıyorlar. Bu münasebetle bir ki, bir kaç gün evvel, Brükselde bir toplantı yapıldı ve sulhu korumak için bu toplantıda bulunanlar tarafından ellerinden gelen gayretin sarfedileceğine dair and içildi. Toplantıda, muhtelif memleketlerin hakikaten seçilmiş simaları vardı.

Kongrenin çalışma esaslarını hazırlamak için ayrılan encümenlerinden terbiye kolu, dikkate değer bir teklif yaptı. Bu teklife nazaran: Dünya milletlerine müracaat edilerek, mekteplerde, çocuklara sulh fikrinin küçüklükten itibaren aşlanması çok faydalı olacaktır; filvaki, bu teklif haddizatında çok büyük bir kıymeti haizdir. Çünkü sulh fikrini küçük yaşta itibaren benimseyen bir insanın, kolay kolay ve lüzumsuz yere mücadele kararını vermesi bir emri müstahil olur.

Bu arada yapılan temennilerden biri de, kongrede bulunan eski tayyareciler tarafından askerî tayyareciliğin ilgasına dair ortaya atılan mütaleadır. Bunların fikrine göre, askerî tayyareciliğe karşı sivil halkı siyanet etmek mümkün olmadığı için tayyareciliğin ancak sivil sahaya hasredilmesi bir zarurettir. Bütün bu temennilerden de anlaşılıyor ki Brüksel kongresi bir nevi «fikrî terki teslihat» kongresi olmuştur. Fikrî terki teslihatın yapılamadığı bir zamanda, hiç olmazsa «suyuna tirit» gidilmesi de bir teselli sayılabilir.

Selim Ragıp

İnhisarlar ilkbaharda Ankaraya gidiyor

Ankara, 9 (Hususî) — İnhisarlar Vekâletinin Yenişehirde yapılmakta olan yeni binası yakında bitecektir. İlbaharda İnhisarlar idaresinin İstanbulda kalan daireleri de Ankaraya nakledilecektir.

İki ahbap çavuşlar

Suratına bakıp aldanmıştı, fakat sireti suratından başka idi.

ŞEHİR HABERLERİ

Yeni bir hal yaptırılıyor

Keşifnameleri hazırlanan bu hale 80 bin lira harcanacak

Kerestecilerde yapılan ahşap meyva hali Eylül nihayetine doğru yıktırılacak ve yerine modern ve kâgir bir hal yaptırılacaktır.

Yeni halin projesi, plân ve keşifnameleri ihzar edilmiştir. Yapılan keşifnamelere göre yeni hale 80,000 lira sarfedilecektir.

Buğday ihracı başladı

Harice buğday ihracatı başlamıştır. İlk parti olarak Mersinden İtalyaya kilosunu beş kuruştan sert buğday sevkedilmiştir.

Yunanistan, Suriye, Filistin de buğday alacaktır. Yunanistana bir yılda 30 bin ton kadar buğday gönderilecektir.

Bir yalancı şahit tevkif edildi

Sultahmet birinci sulh ceza mahkemesinde yapılmakta olan bir hakaret davasında şahit olarak dinlenen Sabahat adında biri yalancı şahadette bulunduğundan tevkif edilmiştir.

Yaş meyva ihracı tetkikati

Firigorafik tesisatlı antrepolar vücuda getirilmesi için yapılan tetkikat dün bitmiştir.

Heyet bugün Edirneye gidecektir. Doktor Bade, müşavir Zeki Doğan ve meyvacılık mütehassısı Mitat'tan ibaret olan heyeti tetkikiye Edirne'de kavunculuk üzerinde tetkikat yapacaktır.

Türkofis baş müşaviri geldi

Türkofis baş müşaviri Sami bazı ihracat işlerini tetkik etmek üzere şehrimize gelmiş ve tetkiklerine başlamıştır.

İstanbulda ikisadi tetkikat

Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul Merkezi, şehrimizin iktisadî vaziyeti etrafında esaslı şekilde tetkikat yaptırmağa karar vermiştir. Bu maksatla İktisat Müdürü ve Ticaret Odası ile diğer bazı dairelerin iştirakile Parti'de bir komisyon kurulmuştur. Bu komisyon dün ilk içtımamı yapmış ve tetkiklere başlamıştır.

İtriyatçıların dilekleri

Sanayiciler muamele vergisinden kendi lehlerine bazı tâdilât istemektedirler.

Bu hususta görüşmeler yapmak üzere muhtelif gruplara ayrılan fabrika tötörler dün de toplantılarına devam etmişlerdir.

Dün itriyatçıları içtima etmiş ve dileklerini tesbit ederek ticaret odasına bildirmişlerdir. Ticaret ve sanayi odasında bu hususta ayrıca tetkikat yapılmaktadır.

Tamir ettirilecek sarnıçlar

Lâlelide Mesihpaşa camiinin bulunduğu yerde bir ev inşası için yapılan temel hafriyatında bazı eski duvarların meydana çıktığı müzeler idaresine ihbar edilmiştir. Bu ihbar üzerine İstanbul müzeleri umum müdürü Aziz mezkûr yere gitmiş ve yaptığı tetkikatta bu duvarların eski Mirlecon kilisesinin yanındaki büyük sarnıçın duvarı olduğu tesbit edilmiştir. Bunun üzerine keyfiyetten belediye haberdar edilerek kazı ameliyesi durdurulmuştur.

Geçende de Divanyolunda bir temel hafri sırasında cesim bir sarnıç meydana çıkmıştır. Müzeler müdürü buranın bir plânını yaptırarak belediyeye göndermiştir.

İstanbul'un muhtelif semtlerindeki büyük ve metrük sarnıçların

Hakkımız yok mu?

Şehir içinde adam boğulamaz! İstanbul'da şiddetli bir yağmur yağdı, inişli yokuşlu sokaklardan sel halinde aktı.

Bir vakitler tabii âfetler karşısında şehrin basık yerleri göl haline döner, dükkanları su basar, cadenin bir kenarından öbür kenarına hamal sırtında geçilirdi.

Mütemadi çalışmalar, gayretler, himmetlerle halkın gülünç, sıkıcı, eza verici vaziyetler karşısında kalmasının önüne, geniş mikyasta geçildi.

Fakat görüyoruz ki derhaz henüz tamamen ortadan kalkmış değildir. Kasımpaşa, Ortaköy Aksaray elân su baskımının getireceği tehlikelere maruzdur. Ve bu defaki tehlikeye de Kasımpaşada iki can kurban gitmiştir.

20 inci asırdayız, 800 bin nüfuslu bir şehirde yaşıyoruz, bilgimiz var, kafamız işliyor, bununla beraber gene basit bir sel karşısında iki canı kurban veriyoruz. Demek ki elân mühim bir eksikimiz var. Bu eksikimiz de yapılması lâzım olan işler arasında en mühimini, ehemmiyette derecesi da ha geri olana tercih etmemektir, diyoruz.

Hakkımız yok mu?

Yağmur Üsküdar

Yollarını harap etti

Geçen günkü yağmurlardan Üsküdar ciheti büyük zararlar görmüş.

Bürhaniye, Çavuşdere, Kuzguncuk, Küplüce, Bülbüldere yolları birdenbire gelen sellerle tamamen bozulmuş ve bozulan yolların mühim bir kısmından araba bile geçememektedir.

Üsküdar kaymakamlığı yolların kıştan evvel yapılması için çalışmaktadır.

Dünkü kazalar

İstinye havuzunda bağlı bir vapurun direğine tırmanmış olan tayfadan A-postol direkten anbara düşmüş, ağır surette yaralanmıştır.

★ Beyazıtta Vahanın fabrikasında çalışan Rifat oğlu Şükrü elini makineye kaptırarak, yaralanmıştır.

★ Soför Rüşti'nin idaresindeki çöp kamyonu ile soför Nazminin idaresindeki taksi otomobili Saracanebaşı'nda çarpışmışlardır. Otomobil hasara uğramış, yolcular Mehmet oğlu Fehmi yaralanmıştır.

★ Üsküdar sandalcılarından Cevat sandalı ile Salpazarı önlerinden geçen sandal devrilmiş, sandalcı traftan yetişenler tarafından denizden çıkarılmıştır.

★ Samatyada, Beyazıt mahallesinde oturan Cemal kızı 12 yaşında Makbule pencereden sokağa düşmüş, ağır surette yaralanmıştır.

★ Sarıyerde üç arkadaş, Sabahaddin, Celâl ve Hayreddin Turan caddesindeki boş arsada bir incir ağacına çıkmışlar, dal kırılmış üç çocuk yere düşerek ağır surette yaralanmışlardır.

Nafia Vekilinin tetkikleri

Şehrimizde bulunan Nafia Vekili Ali Çetinkaya dün telefon direktörlüğüne giderek bazı tetkiklerde bulunmuştur.

tartılmak yüzünden kavga

Eyüpte salça fabrikasında çalışan Muammer ile Osman arasında kantarda tartılmak yüzünden kavga çıkmış, Muammer kunduracı bıçağı ile Osmanı karnından tehlikeli surette yaralamış, yaralı Cerrahpaşa hastanesine nakledilmiş, Muammer yakalanmış, hakkında tahkikata başlanmıştır.

Bu plânlar iptal edilmez belediyeye verilecek ve sarnıçlardan bazıları tamir ettirilecektir.

Floryanın imarı

Gelecek yıl villâ şeklinde ikişer katlı evler yapılacak

Floryaya ait imar projesinin ilk kısmı bir aya kadar bitirilecektir. Projenin ikinci kısım inşaatına da bundan sonra başlanacak ve mevcut 36 kabinenin arkasına birer kabine daha yapılacaktır.

İnşaat projesinde tren yolunun arkasındaki geniş arsaya yapılacak villâ şeklinde bahçeli ve iki katlı küçük evler de vardır. Bu suretle Florya güzel bir sayfiye haline getirilecek, evler de altı ay müddetle yazlık kiraya verilecektir.

Sovyet Rusya tiftik alıyor

Sovyet Rusya hesabına iş yapan tacirler tiftik piyasasında görünmüşler ve 10 ton kadar nümunelik tiftik almışlardır.

Sovyetlerin yakında mühim miktarda tiftik alacakları anlaşılmaktadır. Piyasa normal vaziyeti muhafaza etmektedir.

Kadıköy su şirketinin satın alınması işi

Kadıköy Su Şirketinin satın alınması etrafındaki hazırlıklar ilerlemiştir. Sular İdaresi Direktörü, belediye şirketler komiseri ve nafia başmühendisinden mürekkep komisyon maliye müfettişleri tarafından şirketin malzeme ve hesapları üzerinde yaptıkları tetkikata ait raporu gözden geçirmiş ve kendi mütaleelerini hazırlamağa başlamışlardır. Rapor yakında Nafia Vekâletine arz edilmek üzere belediyeye verilecektir.

Mezarlıklar ıslah ediliyor

Mezarlıklar müdürlüğü, mezarlıkların ıslâhı etrafında faaliyete geçmiştir. Evvelâ şehir köşelerindeki mezarlıklar temizletilerek çirkin manzaralardan kurtarılacaktır. Bunların bazıları da tamamen kaldırılacaktır.

Topkapı, Edirnekapı ve bilhassa Karacaahmet mezarlıklarının etrafına duvar çevrilecektir. Bu suretle mezarlıklara hiç kimes girmeyecek ve icabı halinde mezarlıkların kapısı mezarlıklar tarafından açılacaktır.

Amerikalılar modern Türkiyeyi filme alıyorlar

Bir Amerikalı film kumpanyası mümessili âletlerle birlikte şehrimize gelmiştir. Bu kumpanya hükümetle yaptığı temas sonunda yeni rejime ait filmler çekmeğe müsaade almıştır. Derhal işe başlayan bu kumpanya evvelâ maarif hayatımızı filme alacak, ortamaktep, lise ve ilmektepleri dolaşacaktır. Bundan sonra devlet müesseselerinde çalışma şekli de filme alınacaktır. Bu suretle modern Türkiye resimle tesbit edilmiş olacaktır.

Nöbetçi Eczaneler

Bu geceki nöbetçi eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Şeref). Alemdarda: (Ali Rıza). Bakırköyünde: (Merkez). Beyazıtta: (Asador Vahram). Eminönünde: (A. Minasyan). Fenerde: (Hüsameddin). Karagümrükte: (Kemal). Küçükpazarıda: (Necatî). Samatya Kocamustafapaşada: (Rüdvân). Şehremininde: (A. Hamdi). Şehzadebaşında: (Üniversite).

Beyoğlu cihetindekiler:

Galatada: (İsmet). Hasköyde: (Barbut). Kasımpaşada: (Vasîf). Merkez nahiyyede: (Kanzuk, Baronakyan, İtimat). Şişli: (Necdet). Taksim: (Taksim). Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler: Büyükkadada: (Merkez). Heybelide: (Yusufoğlu). Kadıköy Muvakkithane: (Saa; det). Kadıköy Söğütöğüşmede: (Osman Hüfisi). Üsküdar İskelebaşında: (Merkez).

Yarın akşam

İPEK

Sineması

Halkımızın en çok sevdiği

MARTHA EGGERTH'in

nefis bir filmi ile yeni sinema mevsimine başlıyor

GÖNÜL DEDİKODULARI

filmle ilâve olarak: Paramount dünya havadisleri, Londrada imzalanan Mısır - İngiliz muahedesi, Polonya - Fransız ittifakı hazırlığı, yeni manevralar, Kuin Mary vapuru mavi kordeleyi kazanıyor ve saire...

Bu akşam: **SARAY** Sineması

Yeni kış mevsimini

İRENE DUNNE ve RICHARD DIX

tarafından temsil edilmiş

KAHRAMAN HAYDUD

Aşk ve macera filmi ile açıyor. Bu filmin lüks ve zenginliği ile pek mü-kemmel şarkıları ve mizanseninin ihtişamı calibi dikkattir.

İlaveten: **ÇİN PORSELENLERİ** tamamen renkli **SILLY SENFONİ**

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlanları

(Kiralık Emlâk)

Evkafı mülhakadan Topçubaşı Abdülmümin vakfından Tophanede Kılıçlı mahallesinde Topçular caddesinde 324 No. lı arsa.

" " " " 326 No. dükkan

" " " " 328 / 2 : arsa

Beyoğlu Hüseyinağa mahallesinde Sakızağacı caddesinde 53- No lı evin yarı hissesi.

Yukarda yazılı vakıf mallar 31 / Mayıs / 937 sonuna kadar kiraya verilmek üzere arttırmaları uzatılmıştır. İsteklilerin 14 / Eylül / 936 Pazartesi günü saat 14 - 30 - da Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü Akarat kalemine gelmeleri. (1138)

Tahlisiye Umum Müdürlüğünden:

Anadolu ve Rumeli Tahlisiye mntakalarındaki nakliye hayvanlarının ihtiyacı için açık eksiltme usulile 28,000 kilo yerli malı arpa satın alınacaktır. Muhammen bedeli 1,400 lira ve muvakkat teminat miktarı 105 liradır. İhalesi 17/9/1936 tarihine rasthyan Perşembe günü saat 15 de Çinili Rıhtım hanında Tahlisiye Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Şartname sözü geçen Komisyonun parasız verilmektedir. (870)

İstanbul Belediyesi İlanları

Keşif bedeli 384 lira 16 kuruş olan Üsküdar Beykoz yolunun tevsiî dolayısıyla yola giden Vaniköy caddesinde 94/96 No. lı yalının bahçe duvarının yapılması açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakı ve şartnameler Levazım Müdürlüğünde görülür.

İstekli olanlar 2490 No. lu kanunda yazılı vesika ve 28 lira 80 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 14/9/936 Pazartesi günü saat 14 de Daimî Encümente bulunmalıdır.

"B." "868."

★ ★

Beher metre murabbama 5 lira değer biçilen Cihangir yangın yerinde Havyar sokağında 31 inci ada da yüzüz 24 metre 64 santim sahasındaki arsa alâkadarları arasında satılmak üzere açık arttırmaya konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülür. İstekliler 924 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 21/9/936 Pazartesi günü saat 14 de Daimî Encümente bulunmalıdır.

(B.) (1018)

★ ★

Senelik muhammen kirası 8 lira olan Bulgurluda Çınaraltı sokağında 42 metre 96 santim murabbı sahasındaki arsa teslim tarihinden itibaren 937 senesi Mayıs sonuna kadar kiraya verilmek üzere pazarlığa konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülür. İstekli olanlar 60 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 21/9/936 Pazartesi günü saat 14 de Daimî Encümente bulunmalıdır.

(B.) (1013)

★ ★

Hepsine 100 lira kıymet biçilen Unkaparı Elvanzade mahallesinde Yeşiltulumba sokağında Süleyman Subaşı mektebi ankası satılmak üzere açık arttırmaya konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülür. İstekli olanlar 750 kuruşluk ilk teminat makbuz; veya mektubile beraber 21/9/936 Pazartesi günü saat 14 de Daimî Encümente bulunmalıdır.

(B.) (1017)

Bir tevkif

Yalova ceza mahkemesi tarafından hakkında tevkif kararı verilmiş olan Yalova mezbahasının eski memurlarından Mehmet oğlu Rifat dün zabıta tarafından Aksarayda yakalanmış, Yalovaya gönderilmek üzere müddei-umumiliğe teslim edilmiştir.

Suadiye Plâj tiyatrosunda **Halk Opereti** Cuma akşam 21.45 de **ŞİRİN TEYZE** Cumartesi Büyükdada iskele tiyatrosunda

MEMLEKET HABERLERİ

Türkiyenin en güzel yeri: Esentepe

Geredenin plânı yapıldı, elektrik tesisatı yaptırıyor, Belediye oteli açılırken bütün Geredelilere büyük bir ziyafet çekilecek

Gerede belediye reisi ve mesai arkadaşları

Gerede (Hususi) — Yurdumuzda öyle güzel yerler vardır ki bunu ancak görenler bilir ve bilenler takdir ederler. Hayalimizde büyüttüğümüz ecebi diyarların güzellikleri ana yurdumuzun güzellikleriyle mukayese edilemeyecek kadar az ve küçüktür. Yurdumuzun güzellik itibarıyla tabiatın harikası denecek kadar muhteşem bir köşesi de Gerededir. Ankaranın kibar tabakası yazı burada geçirir, Gerede Ankaranın sayfiyesidir.

Geredenin 300 metre üstündeki Esentepe mevki kadar güzel bir çamlık hemen hemen başka hiç bir yerde yoktur. Buranın eski ismi Ramazan dede idi, Atatürk bu müstesna mevkide hiç durmayan ve eksilmeyen rüzgârdan mühlhem olarak buraya Esentepe demişlerdir. Şimdi çamlık bu ismi taşımaktadır.

Gerede belediyesi burayı tanzim etmiş, 52 metre uzunluğunda bir havuz yaptırılmış, bir köşk inşa ettirmiş, Esentepe parkında bir de gazino vücudunda getirmiştir. Ankara ve İstanbuldan gelen misafirlerin yazı rahatça geçirmeleri için Esentepe civarında bir çok köşkler yapılmıştır. Bunlar sayfiyeye gelenlere belediye tarafından kiralanmaktadır. Önümüzdeki yılda bir kaç köşk daha yapılacaktır.

Gerede belediye işleri çok yolundadır. Belediye reisi İhsan Yalçın kasabanın güzelleşmesi için çok çalışmaktadır. Geredenin bir plânı yapılmıştır. Bu plânın tatbikine başlanmıştır. Yeni plâna göre yapılacak evler kârgir ve bahçeli olacaktır. Debağhaneler şehir haricinde suyu bol bir mevkide nakledilmiştir. Kasabaya elektrik tesisatı yapılması kararlaştırılmış, 23 bin lira tesisat bedeli keşfedilmiş, plânlar tetkik ve tasdik için Bayındırlık Bakanlığına gönderilmiştir. Kasabanın plânını Eskişehir belediyesi mimarı İzzet, elektrik plânını da Hasan Halet yapmışlardır.

Gerede belediyesinin senelik varidatı yirmi bin liradan biraz fazladır. Cum-

huriyet meydanında belediyenin istimlak ettiği bir hanın yerine son mimariye göre bir Halkevi ve parti binası yapılacaktır. Bunun için sarfi icip eden 16 bin lira hazırlanmış bulunmaktadır. Kasabada mükemmel itfaiye teşkilatı yapılmıştır. Halkın belediye hükümlerine riayet etmeleri için 120 maddelik belediye talimatnamesi bir risale şeklinde tabettirilmiş ve halka bedava dağıtılmıştır. Kasabanın bütün suları ıslâh ettirilmiş, içmeğe elverişli olmayan suların kasabadaki mecraları değiştirilmiştir. Belediye şimdi belediye binası yanında büyük ve asri bir otel yaptırmaktadır. Bu otelin bir gazinosu, bir kütüphanesi, bir de eğlence ve sigara salonu bulunacaktır. Otel lokantasının açılışı Türkiyenin en meşhur aşçılarından intihap edilmiştir. Otelin küşat resminde belediye bütün Gerede halkına bir ziyafet çekecektir.

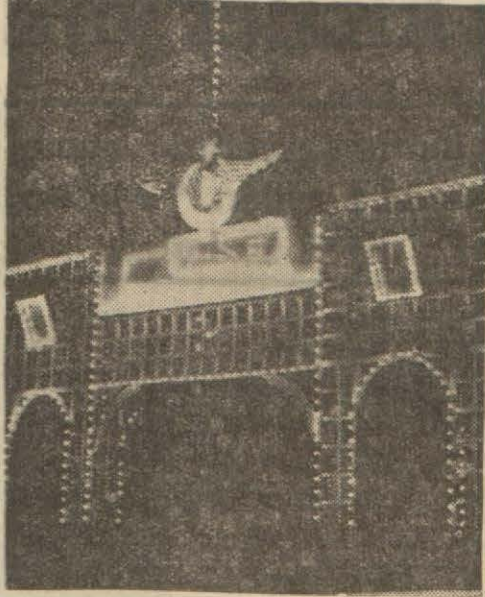
İneboluda iki cinayet

Bir avuç armut yüzünden bir adam öldürüldü

İnebolu (Hususi) — Kayah köyünden Musa oğullarından 16 yaşında İbrahim oğlu Hakkı ile 6 yaşında Ahmet oğlu Halil orta dağ mevkiindeki tarlalarında domuz beklerlerken meçhul bir adam tarafından silâh atılmış, 16 yaşındaki Hakkı omuzundan vurularak ölmüştür. Cinayetin eski bir kin yüzünden vukua geldiği anlaşılmaktadır.

Yine Kayalar köyünden Hindi oğullarından Emrullah oğlu Kâmil, Softa oğullarından Mustafa oğlu İbrahim Duruk mevkiindeki tarlasına girerek armutlarını toplamağa başlamış, İbrahim bunu görmüş, tabancasını çekerek ateş etmiş, Kâmil vurulmuş ve ölmüştür. İbrahim yakalanmış, hakkında kanunî takibata tevessül edilmiştir.

Sivas Kongresinin Yıldönümü

Devlet Demiryollarının ışık tezyinatı

Atatürkün Sivas kongresini açışının 17 inci yıldönümünün pek parlak bir şekilde kutulandığını haber vermiştik. Bu münasebetle Sivasta muazzam tezahürat yapılmış, Sivas lisesinde Atatürkün yatak odası, konferans salonu ziyaret edilmiştir. Şehir baştanbaşa süslenmiş, bir çok taklar kurulmuş, şehir ışık tezyinatı ile dolmuştur. Gece büyük fener alayları tertip edilmiştir. Halkevi gençleri tarafından temsil verilmektedir.

Çanakkalede teftişler

Çanakkale (Hususi) — Ziraat bankası kooperatif organizatörlerinden Zeki Göknil 15 gündenberi vilâyetin bütün kazalarında tetkikat yapmaktadır. İskân müfettişlerinden Dr. Nihat Sezaî, yirmi gündenberi vilâyetin iskân işlerini incelemektedir.

Inhisarlar Vekilinin tetkikleri

Diyanbekir, (Hususi) — Şehrimizde bulunan Gümrük ve İnhisarlar Vekili Rana tetkiklerde bulunmak üzere Siird'e gitmiştir. Vekile hareketinden evvel umumî müfettiş Özmen ve Vali tarafından birer ziyafet verilmiştir.

İskilpte müsamer

İskilip (Hususi) — Türk Hava Kurumu menfaatine verilen bir müsamerede 250 lira hasılat elde edilmiştir.

Gölcük belediye reisliği

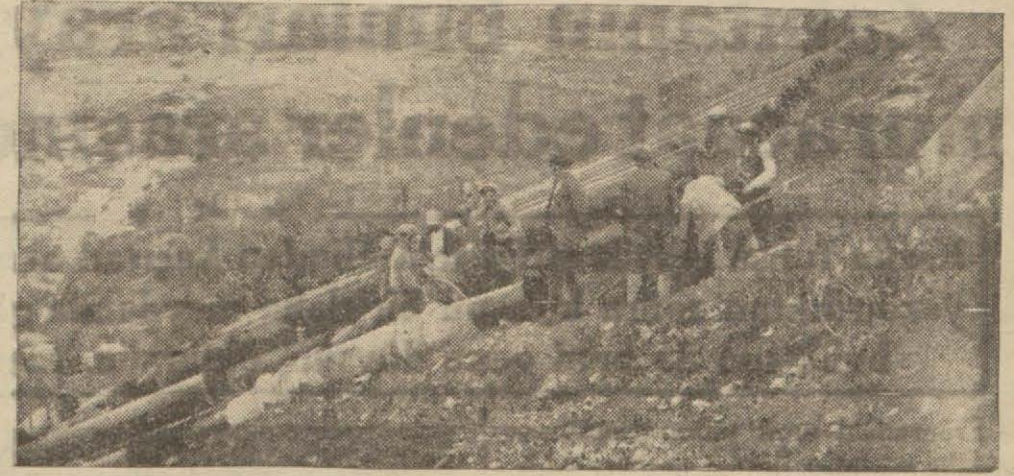
Gölcük (Hususi) — Geçen hafta Gölcükte belediye seçimi yapılmış ve reisliğe cumhuriyet halk partisi namzetlerinden Mustafa seçilmiştir.

Samsunda İnhisarlar başmüdürlüğü

Samsun (Hususi) — Uzun müddettenberi Samsun inhisarlar başmüdürlüğünde bulunan Reşat Trabzon başmüdürlüğüne muavini de inhisar müfettişliğine tayin edilerek buradan ayrılmışlardır. Reşattan inhilâl eden Samsun inhisar başmüdürlüğüne Trabzon inhisarlar başmüdürlüğü tayin edilmiştir.

Akşehir elektrige kavuştu

Çatırpatır dağı yarılarak yapılan elektrik santrali 265 metreden amuden dökülen su kuvveti ile işletiliyor ve halka kilovattı 12,5 kuruştan elektrik veriliyor.

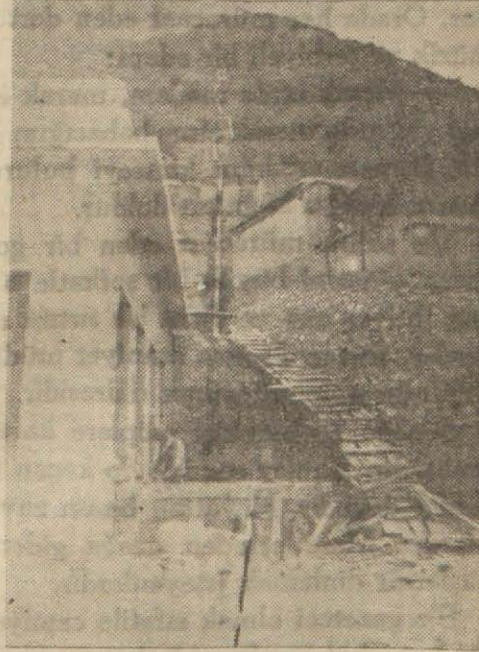

Elektrik santrali için dağlara boru ferşiyatı

Akşehirden gelen bir okuyucumuz yazıyor:

Akşehir bankasının Akşehirde yeni yapmış olduğu su kuvvetile müteharrik büyük elektrik tesisatı hitama ermiş ve 31/7/936 tarihinde muvakkat kabulü yapılarak 15/8/936 tarihinde Nafia Bakanlığından da tasdiki yapılmıştır. Kasabanın Teke deresinden alınıp yüksek bir sukutla elde edilen bu tabii su kuvvetinin senede istihsal etmiş olduğu elektrik kuvveti tahminen 2,5 milyon kilovatt tutmaktadır. Bu tesisat için yapılan umumî masrafa göre «31» sene zarfında yüzde yedi buçuk faiz, amortisman ve sermaye iftası yapılmak şartile beher kilovattı 0,45 kuruş on sekiz paraya mal olmaktadır. Bankanın 934 senesinde gene yapmış olduğu içme su tesisatı ile beraber elektrik tesisatının «31» sene müddetle imtiyazını belediyeden almış olduğundan bu müddetin hitamında her iki tesisat aynen belediyeye devredilecektir. Su kuvvetile işleyen bu büyük santral için «263» metre gibi nafi bir su sukutu elde etmek için banka bir sene mütemadiyen müteaddit fen heyetlerine etüdlar yaptırmış ve evvelce belediyenin yaptırmış olduğu «60» metre sukutu bulunan bir plândan vazgeçilerek bu işe girişilmiştir.

Şehirde mevcut bulunan altı âdi

Tazyikli su tesisatı yapılırken

kara un değirmeni istimlak edilerek bu değirmenlere gelen ve daimî akan dere suyunu «1328» rakımlı dere içerisindeki noktada betondan güzel bir set (sulama- tertibatile şehrin tam karşısındaki Sultan dağı üzerindeki «1316» rakımlı noktaya kadar «3050» metrelik beyziyüşekil ve sırf betondan yapılmış kanal ile işbu su getirilmiştir. Kanallın üzeri tamamen betonarme (Devamı 9 uncu sayfada)

Boluda Mahsul Vaziyeti

Bolu (Hususi) — Epeydenberi devam eden soğuklar kesilmiş birkaç gündür sıcaklar tekrar başlamıştır. Soğukların ve yağmurların devam ettiği müddetçe rençberler işlerini görememişlerdir. Bu yüzden bu seneki hasat mevsimi diğer senelere nisbetle geç başlamıştır. Rençberlerin bir çoğu henüz daha mahsullerini ambarlarına koyamamışlardır.

Bu sene havaların mütemadiyen yağmurlu gitmesi hububat tanelerinin dolmasına mâni olmuş ve bu yüzden

Dermede İki iskele Yapılıyor

Kaş (Hususi) — Demre nahiyesinin Taşdibi mevkiinde bir iskele yapılmasına başlanmıştır. Uçağızda da beton bir iskele yapılmaktadır.

Kazanın bu çok işlek iki iskelesinde yapılacak küçük rıhtımlar sayesinde ticarî faaliyetin artacağı sanılmaktadır.

umumiyet itibarıyla bu seneki mahsul diğer senelere nisbetle biraz noksan olmuştur. Maamafih mülhakatta iyi mahsul alınan yerler de vardır.

Mehmetçik âbidesine çelenk konu

Çanakkale (Hususi) — Kurultay namına Mehmetçik anıtına çelenk getiren Kamutay heyetinden Nuri Conker ve general Naci Mehmetçik âbidesinde ve Conkbayırında Çanakkale savaşına âit bir çok hatıratı zikretmişler ve Atatürkün muvaffakiyetlerini çok sitayişkâr bir dil ile anlatmışlardır.

Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

— Sorma başına gelenleri Hasan Bey.

... Geçen akşam eve biraz geç kalmıştım...

... İki karmanyolacı karşıma çıkıp, «— Ya paramı, ya canımı!» demezler mi? Param yok desem inanmayacaklar...

Hasan Bey — Çalgılı gazinolardan geliyorum da diyemedim mi?

Fransada her sene 15,000 kişi ortadan kayboluyor!

Zabitanın bunları arayan dairesine müracaat edenler arasında kimler yok!

Kızını fuhşa teşvik ettiği için elinden kaçırın analar, bütün servetini ismine yazdırdıktan sonra karısını bir daha meydana göremiyen kocalar.. "Kocam bulunsun da beni gene dövsün, öldürsün, razıyım!," diyen kadınlar...

Fransadaki ümit satan ticarethaneyi bilir misiniz? İhtiyar anneler, aldıkları kocalar, kısa bir zevkin kurbanı olmuş bedbaht nişanlılar, kendilerini yüzüstü bırakıp kaçanları oradan ararlar. Orada her müracaat eden dertliye nazik ve terbiyeli bir adam:

— Merak etme madam, merak etme yavrum, merak etme babacığım der biz hemen aradığın kimseyi buluruz. Sen yalnız şu kâğıtları doldur.

Ve sonra müracaat eden bir genç kıza çenesini büyük bir şefkatle okuyar, ihtiyar ana ve baba ise sırtını sıvazlar. Burası Fransa emniyet müdürlüğünün gaipleri arama dairesidir.

Senede 15 bin kişi gaiplere karışmaktadır. Bunlar suç işleyip kaçan insanlar değildir. Hayattan bezen zavallılardır. Muhitlerinden uzağa giderek başlarını dinlemek isteyenlerdir.

Bir gazeteci olmak sıfatıyla cemiyetin bu sakat tarafını gözden geçirmek istedim, ve bu şubeye gittim.

Müdür beni nezaketle karşıladı: — Dünyanın en müşkül işle uğraşıyorum, dedi. Burada herkesin acıklı hayatını dinleyerek âsâbınız mahvolur. Müracaatçıların içleri yanık olduğu için halden anlamazlar, sırâ kadem basan ciğerpârelerinin bulunmasını isterler ve biz onları bulamazsak bayağı kabahatli ve kötü kişi oluruz.

Onların dertli gönüllerini fazla hırpalamağa hakkımız olmadığı için, daima müşfik hareket etmeğe mecburuz. O sırada içeriye saçları ağarmış, gözleri ağlamaktan çökmüş genç yaşında ihtiyarlamış bir kadın heyecanla girdi, müdür yüzüne baktı. Kadın ağlıyordu. Müdür:

— Sâkin olunuz madam, dedi, göz yaşlarınıza günah değil mi? Ümit ederim ki kocanız ölmemiştir. Bir dakika bekleyin, ölüler hakkında bize derhal malûmat verirler, gidip bakayım size haber vereyim.

Müdür, dışarı çıktı, biraz dolaştı, içeri girdi:

— Size tebşir ederim madam dedi, kocanız ölmemiştir.

Kadının yüzünde bir ümit belirdi, müdürün ufak bir hareketi yalan da olsa, kadını aldatıp teselli etmeğe kâfi gelmişti.

Saçları kurşunleşmiş kadın göz yaşlarıyla sırsıklam olmuş mendilini, masanın üzerine bıraktı. Gittikçe beraklaşan bir sesle konuşmağa başladı:

— Ne de iyi yaşıyorduk... Birbirimizi hiç incitmemiştik, ah bir gelse de bana istediğini yapsa, dövse, hattâ öldürse.

Kadın dışarı çıktı, müdür sözüne devam etti:

— Azizim dedi, polisin bu hususlardaki salâhiyetleri çok mahduttur. Tabii öyle olmak da icabeder, bir kere yakın akrabaları arız, aksi takdirde, herkes istediğini bize aratır... Sonra bulduğumuz kimselerin muvafakati olmadıkça, adreslerini arıyan insanlara veremeyiz, meğer ki kaçan veya kaybolan gayri reşid veya mahcur olsun.

— Üç gün sonra tıbbi adli müessesesine gitmiştim. Kadına orada rastgeldim, Yanına sokuldum:

— Burada ne arıyorsunuz madam, dedim.

— Kocam kaybolmuştu, arattım bulamadılar, cinayete kurban giden insanların kim oldukları bilinmezse buradakinin kim olduğunu bilmeyiz. Ben de bu ihtimali düşündüğüm için geldim, ölülere bakacağım.

Kızı olduğu yüzünün çizgilerinden belli olan genç bir kıza dayanıyordu. Üç gün zarfında daha fazla çökmüştü.

Berberce taş masaların üzerinde, formül kokulu ölülerin bulunduğu odaya girdik.

Kadın isimsiz ölülerin yanından geçiyor, ve her ölünün önünden geçtikçe bir tehlike atlatmış gibi biraz daha rahat nefes alıyordu. Birdenbire durdu. Bir ölünün üzerine doğru eğildi, sonra keskin bir çığlık koparak kızının kucağına kapandı.

İki adım ötede bir memur şöyle söylüyordu:

— Cesed 728... Zükûr... Meçhul madam X tarafından tanınmıştır. Kocasıdır.

Gene müdürün odasında oturuyorum. Odacı bir Mösyonün kendisini görmek istediğini söyledi. Odacı dışarı çıkmadan, 35.lik kılığı kıyafeti yerinde bir adam, nefes nefese içeri girdi:

— Karım Renée üç gündür orada yok, dedi. Ben Mösyö D...

Mösyö D... Bir kaç suçtan mahkûm olarak Guyan'a gitmiş sabıkahlıydım. Memleketine avdet ettiği zaman da rahat durmamış, hukuku şahsiye ve medeniyeden mahrum edilmişti. Buna rağmen iyi bir iş adamı olduğu için, karısını ileri sürerek gazinolar, kumarhaneler açmış ve kısa zamanda bir kaç milyon frank kazanmıştı. Çekleri imzalıyan, paraya vâziülyed olan karısı idi. Mösyö D..., sözüne şöyle devam etti:

— Şimdi artık gizlemeğe lüzum yok. Ben hukuku medeniyesine sahip olmayan bir insanım. Muvazaa yolile karım namına iş görürdü. Bir imza meselesinden dolayı aramız açıldı, kavga ettik; nihayet ben kızdım, sürâhiyi kapıyı yaraladım, hastaneye yattım. Fakat hastaneden çıktıktan sonra evime döndüm, başımı aldı gitti. Şimdi isterse beni mahvedebilir. Çünkü bankadaki iki milyona yakın servetin onun imzasıyla alınabilir. Onu berhayat olarak e-

çeri girdi:

— Size tebşir ederim madam dedi, kocanız ölmemiştir.

Kadının yüzünde bir ümit belirdi, müdürün ufak bir hareketi yalan da olsa, kadını aldatıp teselli etmeğe kâfi gelmişti.

Saçları kurşunleşmiş kadın göz yaşlarıyla sırsıklam olmuş mendilini, masanın üzerine bıraktı. Gittikçe beraklaşan bir sesle konuşmağa başladı:

— Ne de iyi yaşıyorduk... Birbirimizi hiç incitmemiştik, ah bir gelse de bana istediğini yapsa, dövse, hattâ öldürse.

Kadın dışarı çıktı, müdür sözüne devam etti:

— Azizim dedi, polisin bu hususlardaki salâhiyetleri çok mahduttur. Tabii öyle olmak da icabeder, bir kere yakın akrabaları arız, aksi takdirde, herkes istediğini bize aratır... Sonra bulduğumuz kimselerin muvafakati olmadıkça, adreslerini arıyan insanlara veremeyiz, meğer ki kaçan veya kaybolan gayri reşid veya mahcur olsun.

— Üç gün sonra tıbbi adli müessesesine gitmiştim. Kadına orada rastgeldim, Yanına sokuldum:

— Burada ne arıyorsunuz madam, dedim.

— Kocam kaybolmuştu, arattım bulamadılar, cinayete kurban giden insanların kim oldukları bilinmezse buradakinin kim olduğunu bilmeyiz. Ben de bu ihtimali düşündüğüm için geldim, ölülere bakacağım.

Kızı olduğu yüzünün çizgilerinden belli olan genç bir kıza dayanıyordu. Üç gün zarfında daha fazla çökmüştü.

Berberce taş masaların üzerinde, formül kokulu ölülerin bulunduğu odaya girdik.

Kadın isimsiz ölülerin yanından geçiyor, ve her ölünün önünden geçtikçe bir tehlike atlatmış gibi biraz daha rahat nefes alıyordu. Birdenbire durdu. Bir ölünün üzerine doğru eğildi, sonra keskin bir çığlık koparak kızının kucağına kapandı.

İki adım ötede bir memur şöyle söylüyordu:

— Cesed 728... Zükûr... Meçhul madam X tarafından tanınmıştır. Kocasıdır.

Gene müdürün odasında oturuyorum. Odacı bir Mösyonün kendisini görmek istediğini söyledi. Odacı dışarı çıkmadan, 35.lik kılığı kıyafeti yerinde bir adam, nefes nefese içeri girdi:

— Karım Renée üç gündür orada yok, dedi. Ben Mösyö D...

Mösyö D... Bir kaç suçtan mahkûm olarak Guyan'a gitmiş sabıkahlıydım. Memleketine avdet ettiği zaman da rahat durmamış, hukuku şahsiye ve medeniyeden mahrum edilmişti. Buna rağmen iyi bir iş adamı olduğu için, karısını ileri sürerek gazinolar, kumarhaneler açmış ve kısa zamanda bir kaç milyon frank kazanmıştı. Çekleri imzalıyan, paraya vâziülyed olan karısı idi. Mösyö D..., sözüne şöyle devam etti:

— Şimdi artık gizlemeğe lüzum yok. Ben hukuku medeniyesine sahip olmayan bir insanım. Muvazaa yolile karım namına iş görürdü. Bir imza meselesinden dolayı aramız açıldı, kavga ettik; nihayet ben kızdım, sürâhiyi kapıyı yaraladım, hastaneye yattım. Fakat hastaneden çıktıktan sonra evime döndüm, başımı aldı gitti. Şimdi isterse beni mahvedebilir. Çünkü bankadaki iki milyona yakın servetin onun imzasıyla alınabilir. Onu berhayat olarak e-

İNGİLTERENİN TARİHİ

Dünyanın en büyük İmparatorluğu nasıl kuruldu, nasıl genişledi?

Yazan: Süleyman Sıtkı

— 6 —

Loyd Corcun yalnız İngilterenin menfaatini düşünmeyip te biraz da Avrupanın umumî menfaatlerini düşünerek geniş bir sulh yapmış olsaydı, Avrupada hâlâ bugüne kadar devam edegelmekte olan istikrarsızlık ve tehlikeli vaziyet daha ziyade kesbi salâh etmiş bulunurdu.

Loyd Corcun umumî harpten sonra irtikâp ettiği büyük bir hata da, Yunanlıları Anadoluya musallat etmesi ve Türk milletinin başına, tarihin az kaydetmiş olduğu bir facia açmış bulunmasıdır. Fakat Loyd Corc bu işte çok hesapsız hareket etmiş bulundu, nitekim Yunanlıların mağlûp ve perişan edilerek (Anadolunun harimi ismetinde boğulmuş olması) nihayet Loyd Corcun sukutunu intaç etmiştir. Bu itibarla uzun müddet mevkii iktidarda kalmayı İngilterede bile herkesi sıkıştıran Loyd Corcu mevkiiinden uzaklaştırmak mazhariyeti, İstiklâl harbi sayesinde, Türklere nasip olmuştur, denilebilir.

Loyd Corcun sukutule parlâmentodaki müttehit cephe de dağılmış ve muhafazakârlar yalnız olarak (Bonar-lâv-m idaresinde mevkii iktidara gelmişlerdir. Fakat iki sene sonra 1924 de yapılmış olan intihabatta muhafazakârlar mağlûp olduklarından en ziyade rey almış olan işçiler fırkası (Makdonald) in riyaseti altında mevkii iktidara gelmiş, fakat İngilterede ilk defa olarak idareci devleti ellerine almış olan Sosyalistler, bu ilk tecrübelerinde muvaffak olamadıklarından bir kaç ay içinde sukut etmişler ve yerlerine muhafazakârlar (Stanley Baldwin) in idaresi altında geçmişlerdir. Muhafazakârlar bu suretle beş sene iş başında kalmışlar, fakat 1929 senesinde yapılmış umumî intihabatta Sosyalistler yani işçi fırkası büyük bir ekseriyet kazandılarından bu defa Makdonald tekrar pek kuvvetli olarak mevkii iktidara gelmiştir.

Fakat işçi fırkası gene kâfi derecede ekseriyeti haiz olmayarak mevkii iktidarı ancak Liberallerin yardımı ile muhafaza edebildiğinden, kendi siyasetini istediği gibi tahrik edememiş, hattâ İngilizlerin o kadar kuvvetli olan itibarı mallarını muhafaza edemiyerek 1931 de dünya piyasasına hâkim olan o liranın birdenbire sukutuna sebebiyet vermiştir.

İngiliz lirası kıymetinden o tarihte yüzde kırk kadar kaybetmiş olup 1930 senesine kadar Türkiyede bir İngiliz lirası 9 ilâ 10 Türk lirası kıymeti haiz olduğu halde bugün 6 lirayı pek az geçmekte bulunmuştur. Maamafî İngilizler liralarnın sukutu üzerine o kadar telâşa düşmemişler, mali işlerini liranın yeni vaziyetine göre tanzim ederek bu işten gene menfaatli olarak çıkmann yolunu bulmuşlar, ezcümle harici ticaretlerinde derhal bir inkişaf başlamış ve bu inkişaf seneden seneye artmakta bulunmuştur. Bu suretle miktarı iki milyona balığ olan, hattâ

le geçirmek lâzımdır. Mösyö D... de münasip bir kaç sözle temin edildikten sonra oradan uzaklaştı. Bir ay sonra müdür bana şunları anlatıyordu:

— Biz işi tabii lâzım geldiği şekilde takip ettik. Memurumuz kadının Nogent şatosunda oturduğunu tesbit etti ve oraya gittik. Kadın bir türlü adresini vermek istemedi. D... ile beraber yaşamak istemiyordu. Nihayet güç belâ ikna ettik, polis vasıtasile teminat verdik de ondan sonra razı oldu, şimdi beraber oturuyorlar, erkek de milyonların hatırı için karısına gözünün üstünde kaşın var, demiyor.

Buna benzer daha nice nice vak'alar var.

Geçen sene bir tanesine şahit oldum olur şey değildi. Bir anne tasavvur ediniz ki, evlâdını, sevdiği adama kaçmak ve onunla metres hayatı yaşamak için dârüleytama terk ediyor.

Aradan 20 sene geçiyor. Kız büyü-

yor, terzilik ederek para kazanıyor. Annesi kızını buluyor, ve zavallının 4000 franklık drahasını yiyor, beraberce parasız kalınca, kızı eski sevgilisine pişkeş çekiyor, kız onun için evden kaçıyor.

Kadın bu hâdiseden sonra kızını birze arattı, biz bulduk, kendisine eve gelmesini rica ettik, reddetti:

— Annem beni yirmi senedir aramamıştı, nihayet buldu, eski sevgilisile arası açılmıştı, artık ihtiyarladığı için para kazanamıyordu. Nihayet benim parama göz dikti, ben iğnemin ucile kazandığım paraları anneme verdim, sonra da beni fuhşa teşvik etti. Artık gidemem.

Müdür içini çekti:

— Şu size sıraladığım vak'alar bir değildir, senede tam 15 bindir, dedi. Hayatları zehir olmuş insanlar kafilesinin içinde yaşamak kolay değil. İhtiyar olmak ki hayatın çok kötü ve karanlık tarafları var.

İngilterenin son zamanlarda en ziyade ehemmiyet verdiği harici meselelerden biri İtalyanın Habeşistanda açtığı harp olmuştur. İngiltere bu harp, münasebetile bütün siyasi kuvvetini sarfederek dünya devletlerini, Akvam Cemiyeti vasıtasile, İtalya aleyhine tahrik etmiş ise de, neticede İtalyanın Habeşistanda kazanmış olduğu gayri muntazir zaferler yüzünden bu işde siyaseten mağlûp çıkmıştır.

Maamafî İngilterenin bu siyasi mağlûbiyeti muvakkat ve zâhiridir. Nitekim İngiliz hükümeti, İtalyan zaferile Akdenizde husule gelen büyük değişikliğe karşı mütemadiyen tedbirler ittihaz etmektedir.

Geçenlerde şehrimizi ziyaret etmiş olan genç Kral, pederi Beşinci Jorj'un 20 kânunusani 1936 da vefatı üzerine hükümdarlık makamına çıkmıştır. Bu genç zaten zahiren vaktini seyahatle geçirmekte görünmekteyse de, İngiliz milli siyasetini idarede, hiç şüphesiz hükümetine büyük müzaheret göstermektedir.

Herhalde İngilizlerin, dünyada son zamanlarda vukua gelen bir çok değişiklikle, hatırlar ve hayale gelmez garip vak'alara rağmen, asırlardanberi an'ane halindeki siyasetlerinde devam ile, zamanın bütün inkilâbatına karşı tedbirler alacaklarına ve bu seciyesel kuvvetli olduğu kadar siyasi inceliği de hudutsuz olan milletin savvet ve gevketini muhafaza edeceğine zerre kadar şüphe edilemez.

— Son —

GÖNÜL İŞLERİ

Evli bir erkeği Seven Bir genç kız

Hattâ müstaar olarak kullandığı imzasını bile gazeteye koymamak hükmü isteyen bir genç kız bana Gaziantep'ten bir mektup gönderiyor. Hülâsatan söylediği şu:

«Gönlüm 22 nci yaşına kadar bütün erkeklerle karşı lâkayt kalmıştı, fakat geçenlerde, bir aile muhitinde tanıştığım bir erkeği akıverdi. Bu erkek maalesef evli ve iki de çocuk babasıdır. Yalnız şimdilik karısıyla ayrı yaşamaktadır. Bunu yazmakla maddî bir emel arkasından koştugumu sanmayınız, ona karşı beslediğim his çok nezih.

Karısından ayrılıp benimle evlenmesini istemiyorum. Yalnız onu çılgıncı gibi sevdiğimi duyması da kâfi.

Sevdiğim zat bir kaç gün evvel buradan gitti. Şimdi kendisine mektup mu yazayım? Aksi halde yaşayamayacağım.. Kuzum Teyzeciğim, bana çabuk cevap veriniz:

Bu genç kız bilmiyerek bir man-tık ve muhakeme hatasına düşmüştür: Bir defa bu erkeği ayrı yaşamakta olduğu karısından ayırıp yerine geçmeyi düşünmediğini söylüyor. Sonra da ona karşı beslediği hissin nezih olduğunu ilâve ediyor. Kabul edelim. Fakat mademki ortada bir evlenme tasavvuru yoktur, o halde bu münasebetin ergeç bir metres münasebetine inkılâp edeceğine göre erkeğe karşı beslenen hissin nezahati nerededir? Aşk ekseriya kördür. Hissin temizliğini veya kirliliğini daima ayırt edemez. Bu nezahat bahsini geçelim. Ben bu okuyucumun gözünü başka noktaya çekeceğim: Mevzuubahs erkeğin iki çocuğu vardır. Bir baba kalbinden çocuk muhabbetini silmenin mad-deteni mümkün olmayacağına göre çocuklar şimdi ayrı yaşayan karı kocası arasında bir zincir teşkil edecekler. Bu zincir bazan kopmuş gibinebilir. Fakat hakikatte gene mevcuttur. Genç kızın sevdiği erkeğe mektup yazmasını doğru bulmuyorum. Yapacağı şey unutmaktır.

TEYZE

Şehir tiyatrosu artistleri bir güreş müsabakası tertip ettiler

Bu müsabakada Behzad Dinarlı Mehmedi, Galip Mülâyimi, Ertuğrul Muhsin de Cim Londosu yendi

Yazan: İmsat

Bütün gazetelerin Cim Londos, İstanbul'a gelmedi; gelmeyecek tarzında yazılar yazdıkları zaman Cim Londos birdenbire İstanbul'a geldi. Bu habersiz geliş gazetelere geçmedi. Bu habersiz geliş üzerine dedikodular olmadı. Çünkü Cim Londosun İstanbul'a geleceğini Şehir tiyatrosu artistlerinden başka bilen yoktu. Onu, rihtında artistler karşıladılar ve kendisini doğrudan Şehir tiyatrosu binasında hazırladıkları odasına götürdüler. Buna sebep şu idi. Şehir tiyatrosu artistleri arasında üç kuvvetli pehlivan vardı. Mecidiyeli Muhsin pehlivan, Suadiyeli Galip pehlivan ve Kayserili Behzat pehlivan, bu üç pehlivan geçen pazar günü Taksim stadyumunda bir maç tertip etmişlerdi. Her üçü de ayrı ayrı pehlivanlarla görüşeceklerdi.

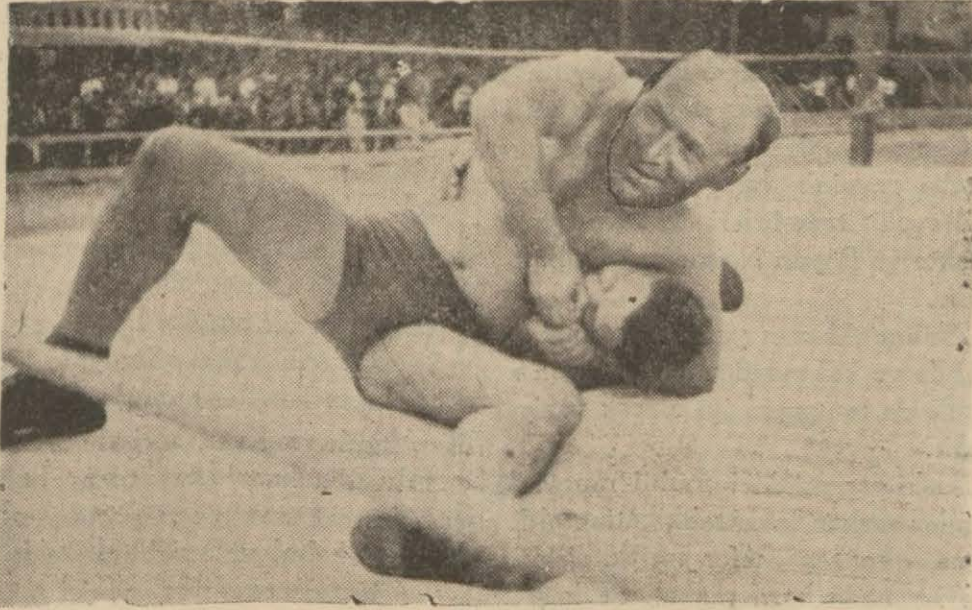
Pazar günü Taksim stadyomu hınca hınç dolmuştu. Yapılacak maçlar gazetelerle ilân edilmediği halde kullaktan kulağa yayılmış ve duymayan kalmamıştı. Tribünler seyircilerle dolu idi. Balkonda Şehir tiyatrosunun tanınmış artistleri yer almışlardı. Saat tam üçte pehlivanlar sahaya çıktılar.

Onlar sahaya çıkar çıkmaz balkonda bir gürültü, bir münakaşa başladı. Bedia bağırıyordu:

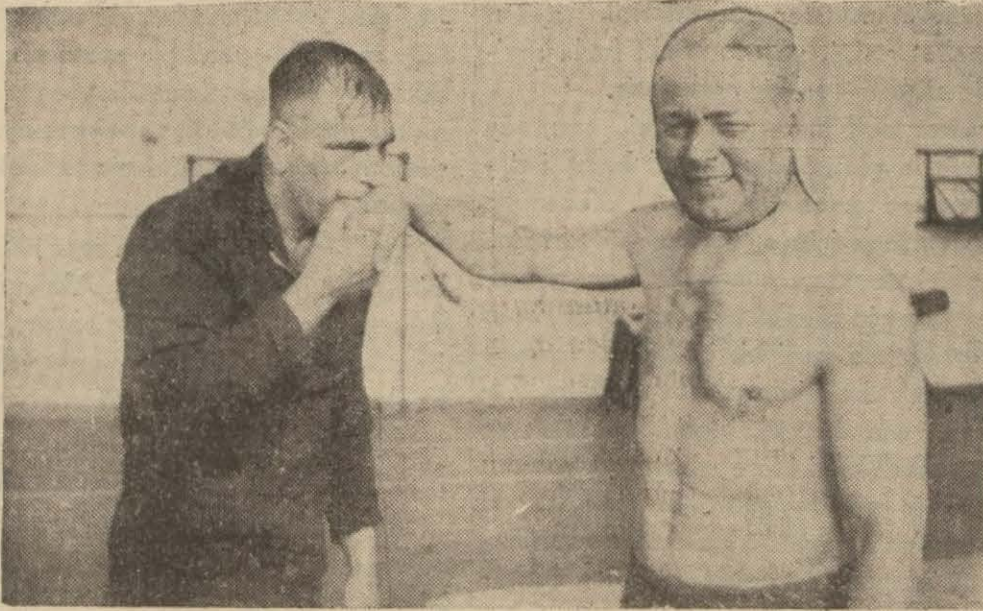
— Güreş tam garp tekniğine uygun olarak yapılmalıdır.

Vasfinin sesi gürlüdü:

— Olmaz, yağlansınlar, alaturka ya-

Cim Londos Muhsinin kolları arasında

Dinarlı maçıktan sonra kendisini yenen Behzadın elini öpüyor

Bu sırada aşağıda pehlivanlar arasında kur'a çekilmiş, ilk maçı yapmak Behzadla Dinarlıya düşmüştür. İkisi ringa çıkarlar. Hakem Feriha Tevfik tir. İşareti verir.

— Haydi.

Behzat durular, sonra hasmına atılacağı yerde kenara çekilir; şarkı söyler:

«Seddi Nebahat peri misali.»

«Zülfü hariri çeşmi gazali.»

Hakem — Behzat kendine gel güreş yapacaksınız.

Behzat — Bu unutkanlık olmasa.

Hakeme doğru koşar.

— Bana değil, Dinarlıya, onunla güreşeceksin. Behzat bu sefer Dinarlıya hücum eder. Dinarlı hücumu savuşturur. Behzat tekrar girer. Beraber yere yuvarlanırlar.

Etraftan bağırırlar:

— Behzat elense et..

Behzat — Edemem!

— Niye?

— Nasıl elense edileceğini unuttum.

— Kurt kapana al!

Behzat — Biz mirnavı oynamıyoruz ki fareyi kapana alıp kediye veriyim.

Dinarlı fırsatın istifade eder. Behzadı altına alacaktır. Behzat birden ayağa kalkar. Dinarlıyı belinden yakalar:

— Biz eskiden böyle dekor kaldırırdık. Yere atar:

— Ve sonra da yere atardık.

Hakem sayar. Dinarlı yerinden kalkamaz.

Hakem — Dinarlı tuşla mağluptur.

Balkondakiler bağırırlar:

«Yaşa sen çok yaşa Behzat.»

«Herkesi böyle yere at.»

«Seninle güleşenlerin.»

«Anladık hali pek berbat.»

Behzat etrafa selâm verir. Dinarlı yerden kalkmıştır. Behzadın elini öper:

— Sen ustamızsın.

İkinci maç Galiple, Mülâyim arasında. Hakemleri Bediadır. Bedia ringa çıkar:

— Şimdi Mülâyim pehlivanla, Galip pehlivan mülâyemetle bir maç yapacaksınız.

Seyirciler arasından biri bağırır:

— Haygonaşa bak!

Bedia kızar:

— Hayganoşum, nonoşum; size ne oluyor..

— Bize bir şey olmuyor amma bayan abla, dövüşte bir yerine bir yumruk gelirse Kevork Tiknaz Pervazyanın yüreğine iniverir.

Bedia — Susun bakayım. Şey ne diyordum.

Güreşçiler şimdi ringa çıkacaklardır:

Mülâyim en evvel ringe fırlar:

— E mori vallahi, bozamı içiyor dum, yapacaksınız dediler bir maç çıktım ortada.

Cemal Reşit — (Ekrem Reşide) Ekrem baksana ne güzel taklit yapıyor, Hâzımdan iyi. Bu seneki operette Arnavut rolünü buna versék.

Mülâyim — E mori ne gürültü e -- dorsunuz. Celsin buraya o pehlivan!

Hazım — (Balkondan) Celmem oraya Dinyate. Sen beni bilirsin, İstanbul ticaret borsası tüccarını muteberanından Debreli Hasanım.

Mülâyim — Ha Debreli, ol, ha ne reli olursan celeceksin buraya.

Hazım — Celmiyeceksin.

Mülâyim — Sen celmiyeceksin buraya ben celeceyim oraya.

Cahide — Anan Talât, pehlivan buraya gelirse ödüm patlar.

Mülâyim ringden inmiye hazırlanırken Galip te ringe çıkar:

— Sen kimsin?

— Şehir tiyatrosu artistlerinden Galip!

— Bana ne, ben pehlivan arıyorum.

— Seninle güreşecek pehlivan benim.

— Bunu doğru söylesene ne geveleyip durursun, tarataturaçtır? Artist nedir?

Hakem Bedia kumanda verir. Birbirinizi incitmeden, birbirinizi fazla yormadan, birbirinizi üzmeden.

Mülâyim — Dans oynamıyoruz mori abla, biz yapacağız güreş.

Galip — Sen ona bakma.

Mülâyim — Pekâlâ!

Kapışırılar, o ona atılır, öteki ona! Biri vurur, öteki yakalar. Altıncı dakikada hakem bağırır:

— Bitti.

Galip sayı hesabı galiptir.

Sarıyer biçki ve dikiş yurdu sergisi açıldı

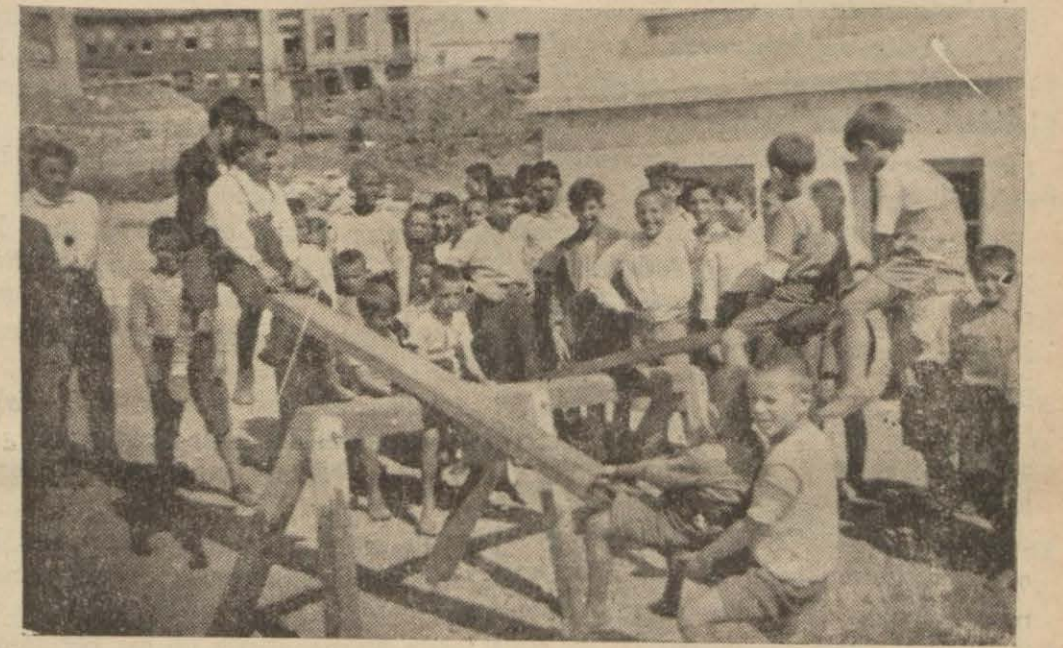
1930 yılındanberi Sarıyer muhitindeki kızlarımızın san'atkâr birer ev kadını olarak yetiştirmeğe çalışan Sarıyer Dikiş Yurdu, bu sene de dokuz talebe yetiştirmiştir.

Beyoğlu Akşam San'at okulunda imtihanları yapılan bu talebeler biçki, dikiş, prova ve metod bakımından büyük muvaffakiyet elde etmişlerdir. Bu sene mektebi bitirenler: Bayan Adile Ergör, Hikmet Tevfik, Ayşe Hincal, Pâkize Erdiç, Perihan Tiner, Samime Gülsevil, Şehabettin Okray, Rukiye ve

Muradiyedir.

Dikiş Yurdu, talebesinin ve mezunlarının işlerini göstermek üzere Sarıyerde Yalıboyunda bir de sergi açmıştır. Sergide kadın dikişlerinden rop, tayyör, manto, tuvalet, erkek elbise + leri ve pardesüler bulunmaktadır. Büyük bir çalışma ve titizlik ile meydana gelmiş bu elbiselerden başka kızlarımızın zevk ve san'at kabiliyetini gösteren çamaşır, boya işleri, şapkaçılık eserleri de cidden beğenilecek bir dercededir.

İlk mekteplerde çocuk bahçeleri

11 nci mektep çocuk bahçesinde oynayan çocuklar

Şehrin muhtelif semtlerindeki ilk mekteplerde açılan çocuk bahçeleri umulduğundan daha çok rağbete mazhar olmuştur.

Bu bahçelerin çocukların gerek terbiyeleri ve gerekse sıhhi vaziyetleri üzerinde iyi tesirler husule getirdiği görülmüştür. Yine geçen yılların tatil zamanlarına nisbetle bu yıl vukû bulan tramvay kazalarının da nisbeten daha az olduğu tesbit edilmiştir.

Çocuk bahçelerinin bu bakımdan da faydalı olduğu anlaşılmıştır. Yarıncı mektepler açılacak ve bu suretle çocuk bahçeleri tatili faaliyet edebileceklerdir.

Galip — Yarım perde bile sürmedi. Mülâyim, galibi tebrik eder. Galip omuzlar üzerinde içeri alınırken gene omuzlar üzerinde Muhsin ringe getirilir. Bütün artistler ringin etrafını çevirirler. Hakem Neyireneyirdir.

— Çocuklar buraya bakın rejisörü müz, başaktörümüz, sahne vazimiz, üstadımız, müdürümüz Ertuğrul Muhsin Cim Londosla bir güreş maçı yapacaktır.

Cim Londos Ringe çıkar:

— Ben bir kişi ile güreş etmek için buraya gelmişim. Bu kadar çok insanla birden güreş yapamam.

Vasfi — Baksana amca korkuyor.

Neyireneyir — Bir kişi ile maçı yapacaksınız. Bu kadar çok insanı nereden çıkarırsın?..

— Ben söylemedim, sen söyledin, biri rejisör, ikinci başaktör, üçüncüsü sahne vazii, dördüncüsü üstad, beşincisi müdür, altıncısı Ertuğrul Muhsin.

Hakem — Canım hepsi bir kişi, o saydıklarım onun vasıfları.

Cim Londos — Sıfatını bir görevim onun.

Ancak gelecek sene bahçelere daha büyük bir ehemmiyet verilecek ve çocuk bahçeleri tesis işi daha geniş tutulacaktır.

Bir kız Duvardan Düştü, öldü

Arnavutköy Sekbanlar sokağında oturan baytar binbaşı İbrahim'in 12 yaşındaki kızı Nezihe saat 17 de evlerinin 15 metre yüksekliğindeki duvarın üzerinde oynamakta iken yere düşerek ölmüştür.

Muhsin Ringde bir adım atar:

— Buradayım.

Hakem işaret verir, güreş başlar, iki hasım pek sert çarpışır. Muhsin tokat attıka artistler:

— Aman!

Diye bağırırlar.

— Ne oluyor, niye aman diyorlar.

— Tokadın hatrasını yaşıyorlar da.

İkisi de kuvvetlidirler. İkisi de fazla oyun biliyorlardır. Cim Londos meşhur tayyare oyununu tatbik etmek istersen Muhsin atılır:

— Beni şimdiye kadar kimse uçuramadı, sen mi uçuracaksın?

Cim Londosun başını kolları arasına alır, sıkar, Cim Londos yerededir. Sırtı yere gelmiştir.

— Cim Londos mağlup

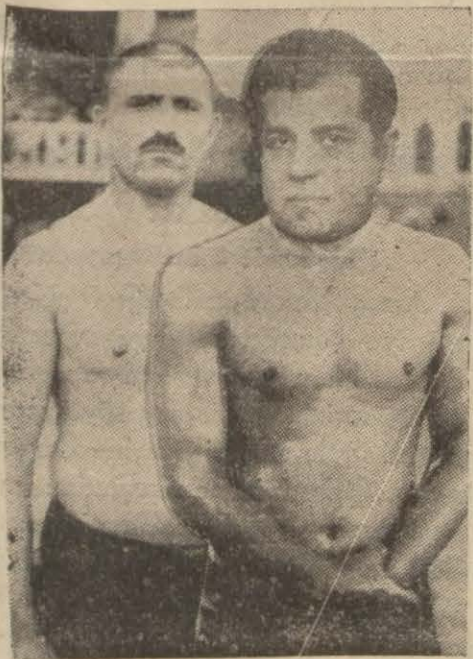
Artistler bağırırlar:

— Yaşasın rejisör.

Muhsin kollarını sallıya sallıya ringden inerken artistler çil yavrusu gibi dağılırlar:

— Bunlar niye kaçıyorlar..

— Korkularından; rejisör hevesini alamadıysa bir ikisini daha al aşağı atı miye kalkar diye korkmuşlardır.

Galiple Mülâyim maçı başlamadan evvel

Bilsin! Bizim Hazım da davul çalsın!

Cemal Reşit itiraz etti:

— Davul mu hayır, orkestra ile daha iyi olur. Benim kuyruklu piyanoyu getirsinler, piyanoyu ben çalırım. Fırakamı da esasen giydim geldim. Yalnız biraz müsaade ederseniz vakit geçmeden öğleyi kılayım da..

Muammer — Ayol moruk, pehlivanlık bu; davulla olur amma orkestra ile olmaz.

Cemal Reşit — Niye olmasın, orkestra ile çiftetelli bile olur.

Ekrem Reşit — Çiftetelli dedin de aklına geldi, bu seneki operetiminiz adını çiftetelli koysak nasıl olur?

Şaziye — İyi olur, ben de. Saitle beraber rol alır, gene Şevket Bey, Nüveyre Hanım oluruz.

Sait — Ayol bu lâfları kesin şimdi aşağıda güreş başlayacak. Kur'a çekilecek, bakalım kim kime düşecek..

Muammer — Rejisöre düşeceğin vay hahine!

Şevkiye — Güreş yapacak bizim rejisör, sonra yenilecek orada. Gelecek tiyatrodada (elini yanağına doğru götürerek); pat pat vuracak bizde.

Hakkı Necip — Bizim Muhsin rejisörün tokadını ben de bilirim; hani Ateşten Gömlekte bir tane indirmişti. Ateşten Gömleğin ateşi de benim gözümünden çıkmıştı.

Hüseyin Kemal — Evet, sen bir de onu Halit Fahriye sor. O da bilir.

Almanya Avrupayı velleyle veren mesele çıkardı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bundan sonra, şiddetli alkışlar arasında kürsüye çıkan Adolf Hitler tam bir saat süren uzun bir nutuk söylemiştir.

M. Hitler müteaddit defalar sürekli surette alkışlanan bu nutkunda ezümle şunları söylemiştir :

«Nasyonal Sosyalist Almanyanın bütün kuvvetleri fırkamızın sekizinci kongresine iştirak etmektedir. Bu toplantıdan istifade ederek geçen seneler zarfında yaptığımız işlerin hesabını verirken, gelecekte göreceğimiz işlerin programını da izah edeceğiz.

Son dört sene zarfında yaptığımız işlere göz geçirdiğimiz zaman göğüslerimizin iftiharla kabardığını hissetmekteyiz. Dört sene zarfında sarfettiğimiz mesai neticesinde Almanya bugün dünyada kendisine lâyık olan mevkii tekrar işgal etmiş bulunmaktadır.

Umumî harpten sonra, yani 1918 senesi teşrîsânisinde faaliyete başlayan nasyonal sosyalist fırkası tarihte misli görülmemiş mucizeler yaratmaya muvaffak olmuştur. İlk defa programımızı dünyaya ilân ettiğimiz zaman, düşmanlarımız bunu hayal mahsulü adedtiler ve hiç bir zaman tahakkuk ettiremeyeceğini söylemişlerdi. Halbuki bir kaç sene evvel ilân ettiğimiz program bugün harfiyen tahakkuk etmiş bulunmaktadır.»

M. Hitler bundan sonra, son dört sene zarfında muhtelif sahelerde tahakkuk ettirilen işleri anlatmış, Almanya işsizlikten eser bırakmadığını kaydederek demiştir ki:

«Bugün bütün Alman fabrikaları yeniden faaliyete geçmiş bulunmaktadır. Bir zamanlar muattal kalan Krup fabrikaları kalkınan Almanya için yeniden çekiş sesleriyle çınlamaktadırlar. Otomobil ve diğer vesâti nakliye imal eden fabrikalarımız rekorklar kırmıştır. Şimendiferliğimiz de misli görülmemiş bir inkişafa nâil olmuş bulunmaktadır. Yalnız 1935 senesi zarfında 7000 kilometrelik yeni şimendifer hattı yapılmıştır.

Tiyatromuz, güzel san'atlarımız büyük adımlarla ilerlemişlerdir. Asıl şâyânî dikkat olan hâdise, bütün bu terakkilerin bir tek yahudinin yardımı dokunmadan tahakkuk ettirilmiş olmasıdır. (Süreklî alkışlar).

Yahudilerin elinden kurtulan matbuatımız dahi ilk defa olarak münhasıran Almanyanın âli menfaatlerine hizmet etmeğe başlamıştır.

Bütün bu inkişaf neticesinde Almanya bugün mütehit bir millet vücuduna gelmiştir. Memleketimizde komünizmden, burjuva fırkalarından, eser kalmamıştır. Asırların yadigarı an'aneyi bozan nasyonal sosyalist Almanya bugün ordusile beraber bir tek adam gibi müşterek gayeye doğru ilerlemektedir.

Yurdumuzun müdafaasını temin için askerlik müddetini 2 sene uzatırken, yeni bir donanma ve hava filoları kurmayı da ihmal etmedik. Ana vatanı kavuşan Ren mintakası Almanya kıymet biçilmez zenginlik membaralı temin etmiş bulunmaktadır.

Bütün Alman milleti nasyonal sosyalist Almanyanın bu programını tasvip etmiştir. Alman milletinin yüzde 99 u hükümetin bütün icraatını kabul etmiş bulunmaktadır.

Tahakkuk ettirdiğimiz bu mucizeleri ancak kuvvetimizde medyün olduğumuzu ilân etmek isterim. Almanyanın bütünlüğü ancak kuvvetli ordusu sayesinde emniyet altına alınmış bulunmaktadır.

Bugün Avrupanın bir çok memleketlerinde vahita karışıklıklar zuhur etmiştir. Moskova'daki yahudi bolşevikler Avrupada bir dünya ihtilâli çıkarmak için bütün memleketlerde humalı bir faaliyet sarfederlerken, Almanya dünya gençliği arasında kardeşlik hislerini takviye etmek üzere 11 inci olimpiyat oyunlarını tertip etti. Bu

vesile ile memleketimizi ziyaret eden milyonlarca yabancı, Almanyanın münhasıran müstakbel emniyeti için çalıştığını kendi gözleriyle görmüşlerdir.

Almanyanın kimsenin malında gözü yoktur. Fakat dahilî kalkınmasını kolaylaştırmak için Alman topraklarında yetişmeyen iptidai maddelere mühtaçtır. Günden güne artmakta olan nüfusumuzun ekme temin edilemek için müstemlekeye mühtaçtır. Bundan dolayıdır ki eski Alman müstemlekelerinin bize iadesini ısrarla istemekteyiz. Almanyanın eski müstemlekelerinden vazgeçtiğine dair ortaya atılan haberler asılsızdır. Bilâkis bu mesele bilhassa şimdi bütün ehemmiyetini kesbetmiş bulunmaktadır. Bu sahadaki faaliyetimiz durmamıştır. Bütün şiddetle devam etmektedir. Unutmamalıdır ki Alman milletinin yaşama hakkı diğer milletlerin yaşama hakkı kadar büyüktür.»

M. Hitler bundan sonra Nasyonal Sosyalist fırkasının yeni dört senelik programını izah ederek şunları söylemiştir:

«Gelecek dört sene zarfında Almanya muhtaç olduğu iptidai maddeleri temin etmiş bulunacaktır. Gelecek dört sene zarfında Almanya yabancı sanayi ve ticarî malların hâkimiyetinden tamamen kurtulmuş olacaktır. Bu programın tahakkuku için milletin bütün kuvvetlerini seferber edecek ve hiç bir zaman vazgeçmediği eski müstemlekelerinin iadesini isteyecektir.

Önümüzdeki dört sene zarfında bütün enerjilerimizi bu programın tahakkukuna tahsis ederek, şimdiye kadar olduğu gibi, bu sefer de muhakkak muvaffak olacağız. Zira bu mesele Almanya için hayat memat meselesidir.»

Hitler bundan sonra Bolşevizme hücum ederek Alman teslihatının sebeplerini anlatmış ve şunları söylemiştir:

«Gayemiz Almanyanı herhangi bir istilâ tehlikesine maruz bırakmamaktır. Biz Nasyonalistiz ve hiç bir zaman Bolşevizmden korkmayız. Herhangi bir Bolşevik taarruzuna karşı koymak için Almanya hiç bir şeyden çekinmeyecektir. Bunun böylece bilinmesini isteriz.

Bununla beraber, her ihtimale karşı hazır olmak ve yurdumuzun müdafaasını temin için kuvvetli bulunmak istiyoruz. Bu maksatla askerlik müddetini uzattık. Bu tedbirin bütün Almanya memnuniyet tevli ettiğine şüphe etmiyoruz. Zira Alman milleti için ev ile kuşla arasında hiç bir fark yoktur. Biz, sükûnetle ve korkmadan karşımuza dikelerine gözlerine bakabilen kuvvetli bir milletiz. Daima böyle kalabilmek için icap eden bütün tedbirleri almaktan geri durmayacağız.

Alman milletinin yegâne arzusu dahilî kendisinin rahat bırakılmasıdır. Diğer komşularımızla dostane münasebat tesis edilebilmek emelimizdir.

Dahilî ve harici sulhu ancak kuvvetli ordusuna medyün olduğunu takdir eden Alman gençliği askerlik müddetini uzatan emirnameyi memnuniyetle karşılamıştır.

Alman milleti dört sene harp etmekten 2 sene askerlik hayatı geçirmeye tercih etmektedir.

Alman milletinin göğsünü çok eski zamanlardanberi iftiharla kabartan ordumuz Bolşevik tehlikesine karşı yurdumuzu müdafaaya daima hazırdır.

Alman milletinin şeref ve hürriyetine kavuşmak üzere açtığı mücadele bugün tam bir muvafakiyetle neticelenmiş bulunmaktadır.

Yaşasın Nasyonal - Sosyalist kalkınması, yaşasın Nasyonal Sosyalist ordusu. Yaşasın Alman devletimiz!»

Hitlerin bu nutku 15 bin kişi tarafından şiddetle ve dakikalarca alkışlanmıştır. Nutkunu bitirir bitirmez, Hitler refakatindeki nazırlarla beraber kongre salonunu terketmiştir. Kongre murahhasları hep birden ayağa kalkarak, M. Hitleri Nasyonal usulile selâmlamışlar ve üç defa Heil (yaşa)

Mitat Alam'ın Sıhhi vaziyeti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Şehrimizde bulunan sayıtlar da hastaneye giderek kazazedeleri ziyaret etmişler ve şifa temennisinde bulunmuşlardır.

Operatör M. Kemal dün akşama kadar hastaların başından ayrılmamıştır. Sayıtlar Mitat Alamın yararı yoktur, fakat dün de yazdığımız vechile şiddetli sademe neticesinde beyinde bir nezf hâsıl olmuş ve kendisi derhal bayılmıştır. Bütün tedavi ve ihtimallara rağmen hâlâ kendisine gelememiştir. Mitat Alama bu tedavisi yapılmaktadır. Refikası Naime Alamın yaraları hafif olmakla beraber ızdırabı fazladır. Yaralardan mütevellid bu ızdıraba zevcinin baygın vaziyetinden mütevellit teessürleri de inzımmam etmekte ve Bayan Naime çok üzülmemektedir.

Naime Alamın yaraları başında, yüzünde ve kolundadır. Bir kaç gün zarfında da tamamen iyi olacak vaziyettedir.

Üsküdar müddeiumumî muavinlerinden Orhan kaza tahkikatına el koymuş, dün seyrüsefer mühendislerinin de iştirakile kaza mahallinde keşif yapılmıştır.

Bu keşfde otomobili idare eden şoförün seyrüsefer nizamlarına aykırı hareket ettiği, ve otomobili fazla süratle sürdüğü tesbit edilmiştir.

Otomobil kaza yerindeki tramvay direğine çarpmadan evvel karşı istikametten gelen bir başka otomobile yol vermek için caddenin sağ tarafına direksiyon kırmış, karşıdan gelen otomobil geçip gittikten sonra şoför Emin otomobile yeni bir istikamet vermek istiyerek dreksiyonu sola almıştır. Fakat bu esnada dreksiyona bağli olan ve ön tekerlekleri idare eden manivelanın kırıldığı görülmüştür. Bu yüzden de otomobil olanca süratle tramvay direğine çarpmış ve kaza husule gelmiştir.

★

Sabaha karşı hastaneye telefon ederek Mitat Alamın sıhhatini sorduk. Bize verilen malûmata göre vaziyetinde hiç bir tebeddül yoktur. Baygınlık malesef devam etmektedir.

Atatürk Köprüsü inşaatı muvakkaten durduruldu

Atatürk köprüsünün inşaatı muvakkat bir zaman için tatil edilmiştir. Buna sebep şudur:

Köprü'nün her iki başında yapılacak rıhtımlar için hazırlanan kazıklar şâhmerdanla çakıldığı esnada kırılmış ve istenilen vazifeyi göremeyecek hale gelmişlerdir. Bu kazıkların her köşesinde demir mahfazalar bulunuyordu. Ve bunların dahilî de betonla doldurulmuştu. Fakat tazyik görüp de kazıklar kırılınca köşelerinde bulunan demirler de eğilmiş ve dahilindeki betonlar dökülmüştür.

Şimdi bu dört demirli kazıkların yerine 8 demirli kazıklar yaptırılması tekkarrir etmiş ve köprü'nün projesinde bu şekilde tadilat yapılması için projeler Fransaya gönderilmiştir. Çünkü köprü'nün projesini yapan mütahassis Fransızdır.

Mütehasıs projedeki tadilatı bugünlerde ikmâl ederek iade edecektir. Projeler geldikten sonra yeni kazıkların bu esasa göre yapılmasına başlanacaktır. Kazıkların ikmaline kadar inşaatı devam etmek mümkün olmayacaktır.

diye bağırılmışlardır.

Büyük manevralar

Paris, 9 (Hususi) — Almanya'da umumî harptenberi yapılan manevraların en büyüğüne ikinciteşrinin 18 inci günü başlanacaktır. Manevralara 3 kolordunun iştirak edeceği söylenmektedir.

Almanyanın askerî kuvvetini gösterecek olan bu manevralara bir çok tayyare filosu, tanklar ve bilhassa motorlû kutaat iştirak edecektir.

Manevraları bizzat Hitler takip edecektir. Enebi Ataşemillerleri de manevralarda bulunacaklardır.

Türk - İngiliz dostluğunun inkişafı karşısında

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Atina mahafili, kralın ziyaretinin hususî olmasına rağmen zamanla mühim siyasî neticeler vereceği kanaatini izhar etmektedirler.

Yeni bir muahede mi?

Diğer taraftan burada çıkan Kattimerini gazetesi de şunları yazmaktadır:

«Gazetelerimiz son zamanlarda İngiliz-Türk münasebatında görülen inkişaf ve samimiyet etrafında hararetili neşriyat yapmaktadırlar. Bu neşriyat yerindedir. Çünkü gerek Türkiye ve gerek İngiltere ötedenberi müteakıl anlaşmak siyasetini takip etmektedirler. Bu itibarla daha sıkı bir surette birbirine yaklaşmak için atılan adımlarda hiç bir zorlukla karşılaşmamışlardır.

İngiltere Kralı Majeste Sekizinci Edvard'a karşı İstanbul'da halk ve hükümet tarafından gösterilen samimî kabul ve tezahürat, elde edilen bu memnuniyet verici neticeyi tamamlamıştır.

Gittikçe inkişaf eden bu dostluk - telgraf haberlerinden de anlaşılacağı vechile - yeni bir muahede ile takviye edilmek üzeredir. Böyle bir muahedenin şümül ve ehemmiyetinden bahseylemeği ise zâit buluyoruz.

İngiltere ile Türkiye arasında iş birliği bugün, sulh için, Akdenizin şarkında en büyük teminattır. Bu itibarla mütesavver muahedenin tahakkuku bütün sulh tafadarlarını sevindirecektir.

İngiltere Kralı ile Atatürk arasında teati edilen telgraflar

İstanbul, 9 (A.A.) — Cumhuriyetisi Atatürk ile Majeste Sekizinci

Eski Alman müstemlekeleri hangi devletlerin elinde bulunuyor?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

bütün dünyayı meşgul etmeğe değer bir ehemmiyete haizdir.

Bu müstemlekeler meselesinde bilhassa İngiltere son zamanlarda gayet hassas olmuştur. İtalyanın hareketleri ve Mısır'daki yeni vaziyet itibarile büsbütün nezaket kesbeden Hind yolunun emniyeti, İngiltere'nin çok ehemmiyet verdiği bir meseledir. Bugün İngilterede mevcut olan gayet kuvvetli bir cereyana göre Hint İmparatorluğunun en mühim yolu Ümit burnundan geçendir. Bu sebeple İngiltere bilhassa bu yolun emniyetine ehemmiyet vermeli fikrinin İngilterede çok kuvvetli taraftarları çıkmıştır. Bunun için İtalyanın Akdenizde ve şimalî şarkî Afrikada tuttuğu mevkiden sonra bir de Almanyanın garbî ve şarkî Afrikaya yerleşmesi İngiltere için kolayca kabul edilebilir bir fikir değildir.

Almanyanın harpten evvelki müstemlekeleri, Afrika, Asya ve Avustralyada 1884 senesinden itibaren elde etmiş olduğu muhtelif büyüklükte topraklardan ibaretti. En mühimleri Afrikada idi: Garbî Afrikada Togo, Kamerun, Cenubu şarkî Afrika ve garbî Afrika; şarkî Asyada Kiaçeo, Çingtav Şantung ve Avustralyada, Karolin Mariame ve Marşal adalarile yeni Gine adasının bir kısmı.

Bu müstemlekeler cem'an 2,953,000 kilometre murabba toprak ve on iki buçuk milyon nüfustan mürekkepti.

Harpten sonra bunlardan garbî Afrikadaki Togo müstemlekesinin bir kısmı Fransızlara ve Şarkî Asyadakiler Japonyaya ve gene Togo müstemlekesinin bir kısmı ile diğer bütün topraklar İngiltereye intikal etmiştir.

Samuel Hor Atınada

Atina, 9 (Hususi) — İngiltere bahriye nazırı Samuel Hor dün Kıbristan buraya gelmiştir. Kattimerini gazetesi Samuel Hor'un Atınayı ziyaretine büyük bir ehemmiyet atfetmektedir.

ci Edvard arasında aşağıdaki telgraflar teati edilmiştir:

Ekselâns Kamâl Atatürk

İstanbul

Sofya, 7 — Türk topraklarından ayrılırken, bana karşı gösterdikleri dostane tarzı kabûlden ve gerek Ekselânsları, gerek makamatı resmîye ve Türk milleti tarafından şahsıma karşı izhar edilip beni çok mütehasıs eden itinalardan dolayı Ekselânslarına çok samimî teşekkürlerimi takdim etmek isterim.

Türkiyede ilk ikametimden pek zevkli bir hatıra muhafaza edeceğim. Minnettarlık ifadelerime terdifin size en iyi temennilerimi sunarım.

Ekselânsınızın semahatle bana tahsis ettikri hususî tren sayesinde büyük bir konfor içinde seyahat ediyorum.

Edvard

Majeste Edvard

Viyana

Majestelerinin, Türk topraklarından ayrılırken bana göndermek nezaketinde buldukları telgraf, beni derin surette mütehasıs etmiştir. Majestelerinin, memleketimizde, bize çok kısa görünen ikametleri esnasında, Türk milleti haklarında beslediği yüksek takdir ve ihtiramkâr muhabbet hislerini ifade edebilmiştir. Majesteleri bütün kalbleri kendisine cezbetmiştir.

Ben, şahsen, bu cazibeyi, bütün şümülü ile hissetmenin büyük zevkini duydum. Şerefli hükümdar hakkında beslemekte olduğum samimî dostluk hisleri, bu ilk ve kısa telâkinin bıraktığı unutulmaz hatıra ile tebellür etmiş bulunuyor.

Majestelerine, bütün kalbimle, çok güzel bir seyahat ve payitahtlarına mes'ut bir avdet diler, en samimî temennilerimi kabul buyurmalarını rica ederim.

K. Atatürk

Sigorta rezaleti Bir doktor daha tevkif edildi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Aram Muradyanla Keçi oğlu Dimitriye (ölmüştür) diye rapor veren doktor Hancıyan verdiği raporun aslını görmedikçe bir şey söyleyemeyeceğini ifade etmesi üzerine Ünyon Sigorta Şirketinin merkezinden raporu getirilmiş ve doktor Hancıyan raporındaki imzasının kendi imzası olduğunu itiraf etmiş ve hâkim kararla tevkif edilmiştir.

Misak ve Peştemalcıyan hakkında ölü raporu veren doktor Emanoilidis de aynı iddiayı ileri sürmüş, bunun raporu da Paris'den getirilmiştir. Bu rapor da bugün doktora gösterilecektir.

Agop Azaryan, Serkis Fıçıyan, Karabet oğlu mühendis Hayriye ait dosyaların tetkiki da bugünlerde bitmek üzeredir. Vaktile kaybolan bu dört Ermeniyeye ait dosyalarda sahte ilâmlar ve kâtibidil senetleri elde edilmiştir.

Bu dört kişiye ait sigorta bedelleri kendilerinin varisi olmadığı halde sahte varis gösterilerek sigorta kumpandan alınmıştır. Halbuki bu dört Ermeninin emvali gayri menkule bitmenkulesi kanunen hükümete intikal etmiştir. Fakat Onnik İplikçıyan bir takım sahtekârlıkla hükümetin bu hakını da kendi cebine atmıştır.

Sigorta şirketi bu paraları sahte varislere tediye ederken her birerleri için ibra senesinde ikişer kefil almıştır. Bu kefiller, kefil oldukları adamları tanımadıklarını Onnik İplikçıyanın kendilerine verdiği mukabil taahhütkenesine karşı tanımadıkları adamlara kefalet ettiklerini söylemektedirler.

Şimdi tahkikata istintak dairesinde devam edilmektedir. Sahtekârlıktan suçlu 17 kişnin ifadeleri alınmıştır. Şimdi de şahitlere celb kesilmiştir.

Bu meyanda bu sahtekârlığın muhbir olan Reassürans istihbarat şefi Aziz Nami Göknil de istintak dairesine çağırılmıştır.

Kahramanlık, aşk, heyecan ve macera

KORSANIN KIZI

Yazan: Kadircan Kafil

Numara: 68

Sn Posta'nın tarihi tefrikası

Amiral Portonda büyük bir sevinç içindeydi. Fakat Aydın Reisin koca man gemisi de hiç yabana atılır şey değildi. Bununla beraber yılmadı.

Borda nizamında ve atbaşı gelen İspanyol filosu top menziline girmeden önce birdenbire yelkenleri indirdi ve bir kaç dakika durdu. Amiral Portondo diğer kaptanlarla son defa ve kısaca konuştu. Gene harbe karar verdiler.

İspanyol gemilerindeki zırhlı askerlerin elbiseleri, uzun ve sivri kılıçlar, topuzlar, mızraklar ve topların ağızları güneşin ilk ışıklarıyla parlıyordu.

O zamana kadar Türk gemileri henüz atbaşı olamamışlardı. Aydın Reis bekledi. Diğer gemilerin onu taklit edeceklerine şüphesi yoktu. Dosdoğru düşman amiral gemisine saldırdı.

Önce toplar güreledi ve güllerden ikisi kürekçilerden yirmi kadarını kırdı. Sonra el kumbaraları atıldı, geminin küpeştesinin ardına dizilmiş olan leventler hep birden ateş ettiler. Üç yüz kadar tüfek kurşunu İspanyol saflarını gene karıştırdı.

— Aborda... Kanca at... Bağla... Aydın Reis gemisi amiral Portondunun gemisine boydan boya yanaştı. Şimdi leventler tüfekleri bırakmışlar; palaları ve kılıçları sıyırmışlar, güverteye fırlamışlardı.

İki taraf arasında yaman bir dövüş başlamıştı. Türk safları düşman gemisinin güvertesinde çelikten bir kale gibi ilerliyor, önüne geleni yıkıyordu. İlk hamlede düşman askerlerinin yarısını kırmıştı.

Aydın Reis amiral gemisine abor da olurken İlyas Reis de onun yanı başında olan Jan Portondunun gemisine saldırmıştı. Prova toplarının üçünü de arka arkaya ateş ettikten sonra düşmanla kendisi arasında on beş yirmi adım kalınca tüfekleriyle nişan almış olan leventlere:

— At... eşş!
Kumandasını vermişti.
Yüz elli tüfek birden patlamıştı.
İspanyol gemisinin güllerinden biri forsa mangalarının ortasına düşmüş, oradaki sekiz kişiden dördünü yere sermişti. Fakat leventler arasında zarar yoktu.

İlyas Reis leventleri tüfek ateşinden sonra hemen palalarını ve kılıçlarını sıyırmışlar, kanca attıktan sonra düşman gemisinin güvertesine fırlamışlardı.

Uzun Veli en öndeydi. Uzun kılıcını her sallayışta bir düşmanı deviriyor ve yol açıyordu. Mansur, Kırklı Hasan, Aydın Durmuş ve Koca Ali de birer mangaya kumanda ediyorlardı. Çopur İsmail ise Uzun Velinin ardını bırakmıyordu.

Bu sırada Küçük Ali ile Parmaksızın Mehmet ve Koca Ahmedin Resul direklere çıkmışlar, ellerindeki yangın kumbaralarını atmak için fırsat bekliyorlardı.

İlyas Reis onlara şöyle söylemişti:
— Biz eğer düşman gemisinde ilerleyerek ve onu ele geçirecek gibi olursak atılmayacaksınız. Fakat gemiyi boşaltmalarına zaman düşman askerlerinin gemilerine veya ortalarına, mümkün olduğu kadar ambara düşürecek şekilde fırlatacaksınız.

Küçük Ali aşağıdaki kavgayı dik-katle gözden geçiriyordu.

Türkler ilerliyorlardı.

Belki bu kumbaraları kullanmak hiç kuşmet olmayacaktı.

Fakat henüz diğer Türk gemileri İlyas ve Aydın Reislerin gemilerine yetemedikleri için düşman gemilerinin büyük bir kısmı serbest bulunuyor-

Jan Portondo işin kötüye vardığını görünce en yakın gemilerden imdat ist-

emiş ve henüz Türklerle çatışmayan bir İspanyol gemisi Jan Portondunun imdadına koşmuştu.

İspanyol gemisinin geldiğini gören İlyas Reis bir taraftan borda toplarına ateş hazırlanıyor, diğer taraftan da Jan Portondunun gemisini ele geçirmek üzere olan leventlerini geriye çağırarak istiyordu. Çünkü asıl kendi gemileri battıktan, yahut büyük zararlarla uğradıktan sonra bir İspanyol gemisini zaptetmekten ne fayda vardı. Harpte arzu edilen şey büyük zafer kazanmaktı amma, bunun mümkün olduğu kadar az zararlı olması da şarttı.

İmdada gelen İspanyol gemisinin toplarile Türk topları aynı anda ateş ettiler.

Her iki geminin de bordaları beyaz bir dumanla kuşatılmıştı.

İspanyol gemisinin güvertesinde bir kargaşalık görüldü.

Türk gemisinin ortasında ise korkunç bir çatırtı oldu. Grandi direği kırıldı ve sancak başomuzluğundan denize fırladı.

Üç yeni levent kimisi başaşağı, kimisi yusuvarlak bir halde direkle beraber denize yuvarlandılar.

Fakat düşman gülleri direğe çarptığı sırada genç leventlerin üçü de ellerindeki yangın kumbaralarını Jan

Portondunun gemisine fırlatmışlardı. Çünkü İlyas Reisin oradaki leventleri geri çağırıldığını göstermişlerdi.

Yangın kumbaralarından birisi güverteye düşmüş üstündeki tabaka parçalanınca birdenbire büyük bir alev yükselmişti.

Fakat askerler hemen alevin üstüne üç dört torba kum dökmüşler, söndürmüşlerdi. Diğer kumbara ise geminin bordasına çarparak denize yuvarlanmış, bir şey yapamamıştı. Fakat Küçük Alinin kumbarası belki bir tesadüften, belki de dikkatli atması dolay başkasaradan ambara inen merdivene çarpmış, bir anda orayı alevler sarmıştı.

İspanyol askerleri yangını söndürmeğe koşular, fakat buna muvaffak olamıyorlardı. Alevler çoğalıyor ve ilerliyordu.

Jan Portondo Türklerin ellerinden kurtulduğunu sanırken daha belâhısına çatmıştı. Neredeyse ateş, barut fıçılarına gidecek, bütün gemiyi olduğu gibi uçuracaktı.

İlyas Reis yardıma gelen İspanyol gemisinin hücumlarına karşı koyuyor, aynı zamanda Jan Portondunun gemisinde kalan leventlerin çabuk çekilmelerini emrediyordu.

(Arkası var)

Akşehir elektrığe kavuştu

(Baştarafı 5 inci sayfada)

plâklarla örtülerek kışın suyun donmaması için bir metreden aşağı olmak üzere toprakla örtülmüş ve bu kanalın geçmesi için Teke köyü karşısındaki dağa yüz metre ayrıca tünel yapılmıştır. Şehrin tam karşısına isabet eden «1316» rakımlı noktaya «200» metre mik'ablık betonarmeden bir su hazinesi yapılarak buradan «600» metre çelik boru ile «1050» rakımdaki Çatır Patır mevkiinde yapılan santraldeki turbinlere su verilmiştir. Bu su hazinesinden «su kulesinden» santrale kadar uzanan «600» metrelik bu taziyik hattında Türkiyede misli olmayan «263» metre gibi amudi sukut mevcut olup bu boruların istinatları için «123» tane büyük ve küçük beton ve betonarme ayak yapılmıştır. Çatır Patır mevkiinde bulunan santral binasının her türlü tehlikelerden masun kalması için Çatır Patır mevkiindeki dağ yarımış ve fabrika oraya sokularak betonarme ile üzeri kapatılmıştır.

«Ben, su kanalı, tünel, su kulesi, çelik borular için yapılan ayaklar» inşaatı için icap eden çakıl, kum ve çimentonun dağa araba ile nakli imkânı olmadığından kum, çakıl şehirde yapıldıktan sonra küçük kum torbaları içerisinde merkeplerle inşaat mahalline gönderilmiştir. Altı ay bu suretle merkeplerle dağ başlarına kum, çakıl taşınmıştır. Fabrikada türbinlerden çıkan su şehir bahçe ve tarlalarının sulanmasına çok yardım etmektedir. Hiç bir zayıata uğramadan şehirde bulunan fabrikanın türbinlerinden çıkan bu suyun şehir sokaklarından geçmesi için banka fabrikadan itibaren şehrin muhtelif semtlerine ayrıca beton kanalları yapılmıştır. İrva ve İska için kullanılan bu su çok temiz olup vaktile İstanbulda muayene ettirilmiştir «içilir ve her şeyde kullanılır» diye rapor verilmiştir.

Yapılan elektrik fabrikasında «500» beygir kuvvetinde iki tane Pelton sistemi su türbinleri ve otomatik reklajları, âni arızalara karşı ihtiyat bir Dizel motörü, üç dinamo, beş tablo istasyon için «6300» voltluk bir transfor motör vardır. Yirmi altı kilometreden ibaret olan şehir şebekesinde 620 adet sokakların tenviratı için ana hatlara 70 mumluk kablo ve ayrıca istasyon için fabrikadan itibaren istasyondaki transformatör binasına 3400 metre 6300 voltluk yeraltı kablosu döşenmiş ve kasabanın muhtelif yerlerine 90 tane siperi saika konulmuştur.

Kasabanın duruşuna nazaran fabrika yeri merkezi bir vaziyette olduğundan yüksek voltaja hacet kalmaksızın doğrudan doğruya fabrikadan itibaren beş ana hatla ayrılan şehir şebekesine 220/380 volt üzerinden cereyan verilerek transformatör zayıatından da ayrıca istifade edilmiştir.

Şimdilik 800 abone mevcut olup kilovatı 12,5 kuruştan sekiz kuruşa kadar ve sanayie de 60 paradan verilmekteyse de istihsal edilen kuvvetlerin dörtte üçü gene boşa gitmektedir. Belediyeye ait ve on dört sene evvel yapılan belediyenin eski elektrik fabrikası Dizel motörlerle ve mazotla işlediği için belediye kilovatını 30 kuruştan aşağıya idare ettiremiyordu. Bu yüzden sanayie verilemediği gibi bir çok ev ve müessesat ta elektrik alamıyordu. Maalesef vaktile bu tabii kuvvetlerden istifade çareleri düşünülmediğinden dolayı belediye mazot ve yağ bedeli olarak on dört sene içerisinde şimdiki yeni vücuda gelen tesisatın umum bedeli kadar para vermiş ve ayrıca kasaba da bu yüzden maddeten ve manen zarar görmüştür. Yeni yapılan bu tabii kuvvetin boşa gitmemesi için Akşehir bankası memlekete nafi olacak ve bankaya menfaat temin edecek müesseseler meydana getirmeyi düşünmekte ve bunun için büyüklerimiz yardımını beklemektedir. Bu tesisat için banka ve belediyedeki alâkadar zevat elbirliğile çalışarak bu eseri meydana getirmişlerdir.

Akşehir bankası elektrik tesisatından maada 160,000 lira sarfile şehre fennî ve sihhî «Şarlak içme suyunu» getirerek kasabanın hayatını kurtarmıştır.

Dere içerisinde ve kasabaya 3400 metre uzaklıkta 1325 rakımında bulunan Şarlak pınarından alınan bu suyun mikyası ma'derecesi eski sulara nazaran yarı yarıya az ve taamı çok leziz ve temizdir. Bu su membada yapılan kapalı betonarme kaptajdan almış, 3400 metrelik font borularla 1095 rakımında bulunan şehrin Topyeri mevkiindeki yapılan 800 metre mik'ap hacminde ve gene sırf betonarmeden yapılmış su hazinesi içerisine dökülür.

Bu isale hattında su tazyikinin kırılması için hattın üzerine dört tane betonlan maslak yapılmıştır. Su hazinesinden kasabanın en hüca sokaklarına kadar muntazaman font boru döşenmiş şehrin muhtelif yerlerine 140 yangın musluğu ve halkın ihtiyacı için

Hikâye

Bir saat geri

Yazan: İsmet Hulusi İMSET

Tramvaya arka sahanlıktan binmiştim. Arka sıranın tam arkasında a-yakta duruyordum. Önündeki sırada değil, onun önündeki sırada; ufak tefek, çıtı pıtı bir bayan oturuyordu. Sarı kıvr kıvr saçları vardı. Bu sarı altın başın sahibine hayalimde bir yüz yaratmış. Yanaklar penbe penbe, dudaklar nar çiçeği renginde, ve gözler ördek başı yeşili!

Bayanın sol bileğinde bir saat vardı. İkide bir saatine bakıyordu. O saatine baktıkça ben de saatime bakıyordum. Saatle saatimin, dakikaları gösteren ibreleri tipatıptı. Fakat saati gösteren küçük ibre onunkinde benimkinden tam bir saat geri idi. Benim saatim yanlış olamazdı. Çünkü aldığım gündünberi bir saat değil, dakika bile şaşmamıştı. Her halde onun saati yanlış. İçimde bir arzu uyandı; kendi kendime:

— Gidip söyleyeyim, saatini âyar et-sin!

Dedim, sonra gene kendi kendime: — Sakın ha, dedim. Gideyim, deme. Yüzü belki tasavvur ettiğin gibi güzel değildir. Sukutu hayale uğrarsın.

— Ya tasavvur ettiğim gibi ise...
— Ya değilse...
— Affedersiniz bayan!..

Yüzüme baktı, yüzüne baktım: Bayan hayalimde yarattığım

bayandı. Aklıma geldiği kadar güzel, aklıma geldiği kadar yakındı.
— Affedersiniz bayan, ikide bir saatinize baktığınız nazarı dikkatimi celt-betti de...

Bütün kadınların seslerinden daha tatlı bir sesle cevap verdi:

— Evet acele bir işim vardı da...
— Evet amma saatiniz bir saat geri.
— Bir saat geri mi?
— Evet tam bir saat.
— Eyvah yetişemedim.

Nereye yetişeceğimi sormadım, merak etmedim ki sorayım; yalnız bu saat meselesi üzerinde konuşmamız iyi olmuştu. Tramvaydan birlikte indik, birlikte biraz yürüdük. Ben ondan çok hâzzetmişim. Olur ya, o da benden hâzzetmişti.

— Sizinle görüşebilesek...
— Hay, hay.

Ertesi gün için saat dörtte randevulaştık.

Randevu yerine saat tam beşte geldim.

— Tam saatinde geldim değil mi?
— Evet tam dakikasında geldiniz;

otomatik çeşmeler konuşmuştu. Ayrıca istasyona üç kilometre boru döşenerek Devlet Demiryollarına bu sudan verilmemiş olup iki senedir makineler Şar-lak suyundan almakta ve bunun için bankaya metre mik'ap başına yapılan mukavelename mucibince para vermektedir. İstasyonda su tazyiki 100 metre ve şehirde vasatı olarak 60 metredir.

Abonelere metre mik'abı 12,5 kuruştan su verilmekte müessesat ve hamamlar için ayrı tarife tatbik edilmektedir.

Bu su şehre geldikten sonra banka ile belediye arasındaki mukavele mucibince belediye eski içme sularını ve çeşmelerini tamamen kesmiş bu suretle kasabanın sihhati umumiyesine büyük bir iyilik yapılmıştır. Şehirde evvelce akan memba sularının en iyisinin 19 derece olması ve su mecralarında toprak borular bulunması dolayısıyla tasallübü şerayin, mide hastalığı, ve bilhassa solucan hastalığı pek fazla idi.

Şarlak içme suyu gelip te bu eski sular kesildikten sonra bu hastalıklardan eser bile kalmamıştır. Eczanelerde sarfedilen on santinin yerine şimdi biri bile sarfedilmemektedir. Şehirde bu sihhî ve fennî içme suyundan maada belediye eski suların hiç birisinin akmasına müsaade etmemekte ve halka içirtmemektedir.

Şimdi Akşehir bol bol mükemmel sular ve elektrıklar içerisindedir. Her evin en üst katında bile herkes burmasını açmakta ve mükemmel tazyikli içme suyunu sarfetmektedir.

fakat saatinde değil, çünkü saat beş! Güldü, güldüm, güldüştük. O gün bir-birimize daha yaklaşmıştık. Ayrılrır ken:

— Benimle evlenmek ister misiniz?
Dedim. Düşünmedi, fazla tereddüt etmedi:

— İsterim.
Dedi. Bu isterim, sözünü söyledikten tam on beş gün sonra Beyoğlu belediyesinde saat ikide kıyılacağı ilân ettiğimiz nikâhımız tam saat üçte kıyıldı.. Çünkü saati gene bir saat geri kalmıştı. Belediyeye ikide gelmesi icap ederken üçte gelmişti.

★
Evlendik; güzel geçiniyorduk.. Ben ona:

— Gözünün üstünde kaşın var!
Demiyordum, o bana:

— Burnunun altında bıyığın var!
Demiyordu, demiyordu amma bu saat meselesi işimizi bozuyordu. Daima bir saat geri idik, nereye gidecek ol-sak bir saat geç kalıyor, ne yapacak ol-sak bir saat gecikiyorduk.

— Saatini değiştir!
Dedim.

— Olmaz;
Dedi, yalvar-dım razı olmadı

Kızdım, o da kızdı ve saat yüzünü-den kızılca kıya-met koptu.

— Ayrılrır başka çare yok!

Yarınki nushamızda :

TALİH

Yazan: Claude Arlguet
Çeviren: Nurullah Ataç

— Ayrılrır.
Mahkemeye müracaat ettik, mahke-me saati on bir olarak tesbit edildi. Ben on birde orada idim; mübaşir bağırdu

— Bay falan; bayan fişmekân!
Ben hazırdım. Fakat o yoktu. Ya mahkememizi görülemedi.

O tam saat on ikide geldi.
— Gene geç kaldın.
Bana baktı:

— On bir değil mi?
— Ne gezer, on iki!

Kızdı, saatini kolundan çıkardı. Adliye koridorunun taşları üzerine attı. Saat tuzla buz olmuştu. Güldüm:

— Artık, dedim, mahkemeye lüzum kalmadı.

— Niye?
— Saat kırıldıktan sonra aramızdaki ihtilâf ta halledilmiş oldu.

O da güldü:
— Sahi!

Adliyeden kolkola çıktık, kolkola yürüdük. Bir saatçi dükkânının önünde durdum ve karıma bir saat aldım.

Bu saat ne bir dakika ileri gidiyordu, ne de bir dakika geri kalıyordu.

Sermayesinin yüzde doksanı Akşehirli olan Akşehir bankası bu iki eseri meydana getirmekle kasabaya unutulmaz bir hizmet yapmış, bundan banka 30 bin lira sarfile asrı bir sine-ma yapmıştır. Aynı zamanda sermayesini de sağlam temellere istinad ettire-rek korumuştur.

Su ve elektrik Nasrattın hocanın tarrihî kasabasına âdeta yeni bir Akşehir daha ilâve etmiştir. Her iki tesisat im-tiyaz müddetinin hitamında yani «31» sene sonra şehir belediyesine intikal edecek ve belediye için de daimî bir memba varidat olacaktır.

Yeni Neşriyat

Yeni Neşriyat — Muharrir arkadaşlarımızdan Feridun Osman ve Fethi Varal'ın Cumhuriyet gazetesinde tefrika ettikleri Genç Rus Kızı Arian romanını kitap halinde bastırmışlardır. Eser mârûf romancı Claude Anet'indir ve lisanımıza güzel bir üslupla çevrilmiştir.

Holivut İstanbul Magazin — Bu mecmuanın 10 Eylül tarihli nüshası çok zengin yazular ve güzel resimlerle çıkmıştır.

Dünya Nimetleri — André Gide'nin bu eseri dilimize çevrilmiş ve kitap halinde çıkmıştır. Pratik Doktor — Bu aylık Tıp gazetesinin 8 inci sayısı çıkmıştır.

Siyasal Bilgiler «Mülkiye» — Her ay muntazamen intişar etmekte olan Siyasal Bilgiler «Mülkiye» mecmuasının 62 inci sayısı da çıkmıştır.

Sosyal, Siyasal, Ekonomik mevzularda kıymetli etütlerle aynı siyasi ve kronolojisi bulunan bu mecmua okunacak değerdedir.

Gâvur
Mehmedin
Yeni
Maceraları

GİBALİ ZİNDANLARI

Son Posta'nın zabıta romanı: 66

Papaz, yavaş yavaş ona yaklaşmıştı. — Vakitler, hayrolsun oğlum. Şu raya, otur bakalım.

Diye mırıldandı. — Hırvat, bu emre itaat etmişti. Ve sonra, dalgın dalgın tekrar etrafına bakarak:

— Beni buraya niçin getirdiler? — Demişti... Papaz, içini çekerek, cevap vermişti:

— Oğlum!.. Seni buraya, benimle konuşurmak için getirdiler.

— Ne konuşacağız?.. — İyi hıristiyanlar.. Ve, doksan dokuz azizden korkanlar.. Hayatlarının son saatlerinde bir papazla ne konuşurlarsa, biz de seninle onları konuşacağız.

— Son saat mi?.. — Evet.. Maalesef, son saat öğlum. Artık, vaktin gelmiştir.

— Demek; bana söyledikleri doğru, hâââ... — E oğlum burası, hükümet dairesi. Burada şaka edecek değiller ya?.. Seni, bu odada muhakeme etmişler. Ve, dünyanın en ağır cezasını vermişler.

Budala Hırvat, fena halde sersemlemişti.. Âdeti, bu papazdan medet umarak gözlerini onun gözlerine dikmişti. Bir kaç dakika, hiç bir şey söyleyememiş, hiç bir cevap verememişti. Ve sonra, solgun çehresinde yüzünün hatları derinleşerek, başını göğsünün üzerine eğmişti.

Papaz, Hırvatın zaten bozulmuş olan maneviyatını büsbütün sarsan müessir ve uhrevî bir sesle, sözüne devam etmişti.

— Allahtan ümit kesilmez. Fakat, biz dünyaca olan işlerimizi yoluna koyalım. Sonra da, bir mucize halketmesi için Cenabı Hakka ve onun azizlerine yalvaralım.. Bilirsin ki, mukaddes kilisemizin şeraiti, bize emrediyor; günahlarınızı dünyada bırakın, ahrete tertemiz olarak gelin diyor... İşte ben de şimdi buraya, senin günahlarını çıkarıp temizlemek.. Ve; cennette seni bekleyen doksan dokuz azizin yanına, tertemiz göndermek için geldim.

— Allah, senden razı olsun. — Hadi bakalım. Şimdi, işimize başlayalım.

— Ben, ne yapacağımı bilmiyorum. — Şimdiye kadar, hiç günah çıkarmanın mı?.. — Hayır.

— Öyle ise, ben sana yardım edeyim... Söyle bakalım. Sen, Ayvansarayda yer altında, bir zindanda bulunuyormuşsun. Orada, ne iş görüyordun.

— O kadını bekliyordum. — O kadın kim?.. — Bilmiyorum.

— Bu kadını beklemeyi sana kim emretti. — Papaviç ile, Kaptan Mihaloviç. — Âlâ... Bu kadını oraya kim hapsedmişti?.. — Bilmiyorum.

— Niçin hapsedmişlerdi?.. — Onu da bilmiyorum.

— Pekâlâ.. Sana bu işi verdikleri zaman, ne tenbih etmişlerdi?.. — Bu kadını bekliyeceksin, kaçırılmayacaksın... Buradaki işin bitinceye kadar da, dışarı çıkıp, kimse ile konuşmayacaksın. Sadece akşam sabah, meyhaneye gideceksin. Ona yemek alacaksın; dediler. Ben de, öyle yaptım.

— Bu kadını bana tarif edebilir misin?.. — Kara gözlü.. Kara kaşlı.. Uzunca boylu.. Güzel.. Hem de, çok güzel bir kadındı... Yüzünün şurasında da bir beni vardı.

Gâvur Mehmet, birdenbire yerinden sıçradı.

— Nasıl?.. Yüzünün orasında bir beni mi vardı?..

Diye bağırdı... Onun birdenbire kapıldığı bu heyecan karşısında, budala Hırvat ta şaşırıldı.

— Söyle... Söyle... Çabuk söyle... Bu kadının adı ne idi?.. — ... — Söylesene... Bu kadının adı ne idi?..

— Unuttum, Aklıma gelmiyor?.. — Lûna mı idi?.. — Galiba... Öyle bir şeydi.

— Fakat, şimdi bu kadın orada değil, değil mi?.. — Evet.

— Onu nereye götürdüler. — Bilmiyorum.

— E, sen orada bir başka kadın olduğundan bahsediyordun. — O kadın, başka kadın.

— Nasıl kadın?.. — Şimdi oradaki kadın, sarı kadın. — O esmer kadını kim alıp götürdü?..

— Kaptan Mihaloviçle, ötekiler. — Ötekiler kim?.. — İki kişi daha var. Onların kim olduklarını bilmiyorum.

— O, götürdükleri kadını, öldürdüler. Bunu, sen bilmiyor musun? — Hayır.

— İyi düşün. Doğrusunu söyle. Bütün günahlarını affedeceğim.

Budala Hırvat, derin ve uzun bir düşünce geçirdi. Ve sonra birdenbire, cevap verdi:

— Hah... Hatırladım... Kaptan Mihaloviç ile o uzun boylu, kıvrık saçlı, yakışıklı adam, sarı kadına geldiler. Bir kâğıt gösterdiler. Eğer bu kâğıdı imzalamazsan, öteki kadın gibi seni de keseceğiz; dediler... Kadın; öldürünüz. Ben, zaten mahvoldum; diye cevap verdi... Kaptan Mihaloviç, o zaman başını öteki kıvrık saçlıya çevirdi. Bu, böyle olmuştuk. Biz, o kadının başını keselim. Getirelim, şunun gözlerinin önüne koyalım. Bak, o zaman nasıl sözümlü dinler; dedi.

Gâvur Mehmet, bitkin bir hale gelmiş.. Güç hal ile kapıya doğru ilerlemiş, orada gezinen Hüsnü Beye elile işaret etmiş.

— Bu herifi yerine gönderin. — Dedikten sonra, sedire kadar sürüklenerek, oraya baygın bir halde yuvarlanıvermişti.

★

Sakin bir gece idi. Minarelerde okunan yatsı ezanları, henüz bitmişti. O zaman; Ayvansaray mahallesini teşkil eden son evlerle yüksek kale benzerlerinin arasına sıkışmış olan (Toklu İbrahim dede) nin türbesini ihata eden mezarlar arasında bir cisim hareket etmişti. Bu, Gâvur Mehmetti.

(Arkası var)

Bütün kremlerin içinde birinci olan ve daima birinci kalan Krem Pertev oldu. Bu Krem Pertevin her zaman pek büyük bir itina ile ihzarından başka bir şey değildir. Krem Pertevin terkiğine (gayrisaf) hiçbir madde giremez.

ÖĞRETMEN ARANIYOR

Şehrimizin özel ilk okullarından birinde, yeniden açılacak sınıflarda çalışmak isteyen, Muallim Mektebi mezunlarının dilek ve şartlarını, tercümeihal ve adresleriyle birlikte (İstanbul 629) posta kutusuna yazmaları.

Kayıp: Adapazarı Emniyet Bankasından aldığım (173) sayılı (10) liralık hisse makbuzumu kaybettim yenileyeceğim.

Tekeler mahallesinden Kalfa Mehmet

RADYO

Bu Akşamki Program

İSTANBUL

Öğle neşriyatı: 12,30 - 12,50: Plâkla Türk musikisi; 12,50 - 13,05: Havadis; 13,05 - 13,25: Plâkla hafif müzik; 13,25 - 14,00: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 - 19,30: Çay saatı - dans musikisi; 19,30 - 20,00: Spor müsahabe - beleri (Eşref Şefik tarafından); 20,00 - 20,30: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi; 20,30 - 21,00: Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları; 21,00 - 21,30: Plâkla keman solo: (Yahudi Menahem tarafından çalınmıştır.) La Capri - coza; Plâkla piyano solo: (Leopold Gudofski tarafından çalınmıştır.) Liebestraum; Plâkla şan: Şalyapın tarafından söylenmiştir. Don Kışotun ölümü; 21,30 - 22,30: Stüdyo orkestrası: 1 - Strauss: Geschichten aus den Wienerwald (Walzer); 2 - Delibes: Silvia (Solo violi avec orch); 3 - Granados: Dansa Espagnolo; 4 - Bizet: Suite Arlesienne 2; 5 - Lehar: Oh madchen, oh madchen; 6 - Lehar: Elasser - Kind; 7 - Werdenfeller - Landler; 22,30 - 23,00: Anadolu ajansı haberleri.

BUKREŞ

6,30: Sabah neşriyatı, 13,40: - 15: Plâk ve haber servisleri, 19,03: Millî Romen musikisi, 19,55: Aktüalite, 20: Konserin devamı, 20,20: Konferans.

BUDAPEŞTE

18,30: Çigan musikisi, 19,30: Tiyatro bahsi, 20: Piyano refakatile şarkılar, 20,40: Radyo piyesi, 22,20: Haberler, 22,40: Piyano konseri, 23,30: İngiliz dans musikisi, 24: Konuşmalar.

BELGRAD

19,30: Halk şarkıları, 20,00: Millî neşriyat, 21: Senfonik konser, 23: Haberler, 23,20: Konser nakil.

VARŞOVA

18: Solist konseri, 18,50: Konuşmalar, 21: Radyo piyesi, 21,30: Konuşmalar, 22: Leh şarkıları, 22,25: Mozartın eserlerinden kuartet konseri, 23: Haberler, 23,15: Dans ve hafif müzik, 24: Dans plâkları.

VİYANA

(49,4 m. dalga) 20,10: Haberler, 20,20: Konferans, 21,45: Günün sesi, 22: «Şair aynası» adlı piyes, 23: Haberler, 23,10: Eğlenceli orkestra musikisi, 24,45: Dans.

MOSKOVA

19,30: Rus halk şarkıları, 20: Musikilli neşriyat, 21: Piyes, 22: Yabancı dillerle neşriyat.

PRAG

19,05: Almanca konuşmalar, haberler, 20, 15: Emmerich Kalmannın eserlerinden (Griffin Maritza) opereti, 21,45: Konuşmalar, 22: Akşam musikisi (Piyano - Keman - Viyolon - vel). 23: Haberler, 23,15: Plâk, 23,30: Gece musikisi.

İSTANBUL

11 Eylül Cuma

Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi; 12,50: Havadis; 13,05: Plâkla hafif müzik; 13,25: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30: Çay saatı - Dans musikisi; 19,30: Konferans (Dr. İbrahim Zati tarafından); 20,00 Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi; 20,30: Münir Nureddin ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları; 21,00 plâkla sololar; 21,30: Stüdyo orkestrası: 1 - Suppe: Duv Dichter und Bauer; 2 - Offenbach: Der Goldschmit von Toledo serenade; 3 - Dvorak: Dans slave No: 2; 4 - Dvorak: Humoresque; 5 - Gunod: Faust (Parr.); 6 - Glilka: Der Zweifel; 7 - Zwei Gittaren roman; 22,30: Anadolu ajansı haberleri.

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 - Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel. 22740

BU HAFTAKİ MERSİN HATTI POSTALARI

Yalnız bu haftaya mahsus olmak üzere İstanbuldan 8 Eylül Sab ve 10 Eylül Perşembe günleri kalkması lâzım gelen Mersin hattı postaları birer gün tehhürle kalkacaklardır.

Buna nazaran 9 Eylül Çarşamba saat onda kalkacak postayı ERZURUM vapuru, 11 Eylül Cuma saat onda kalkacak postayı da GÜNEYSU vapuru yapacaktır. «1075»

Emlâk ve Eytam Bankası ilânları

KİRALIK DEPOLAR

ESAS No. Sİ

MEVKİİ ve NEV'İ

DEPOZİTO

C. 17

Galatada Kılıç Ali paşa mahallesinde Çöplük iskelesi sokağında 6 No. lı depo

36 Lira

Mevkii yukarıda yazılı Depo bir yahut üç sene müddetle kiralanmak üzere açık arttırmağa konulmuştur. İhale 14/9/1936 Pazartesi günü saat Onda yapılacaktır.

İsteklilerin Şubemize gelmeleri.

(401)

Kiralık Emlâk

Esas No. sı

Mevkii ve Nev'i

Depozito

435

Eyüpte Şah Sultan mahallesinde Bahariye sokağında eski 34-36, yeni 48-50-No. lı eski araba fabrikasının diğer kısmı.

60 lira

Tafsilâtı yukarıda yazılı yer bir yahut üç sene müddetle kiraya verilmeğe üzere açık arttırmağa konulmuştur.

İsteklilerin ihaleye müsadif 16-9-1936 Çarşamba günü saat onda şubemize gelmeleri. (402)

Türk Hava kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

5. nci Keşide 11 Eylül 936 dadır.

Büyük ikramiye: 35.000 Liradır.

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000) liralık bir mükâfat vardır...

İhisarlar Umum Müdürlüğünden:

12-14/8/936 Çarşamba ve Cuma günlerinde yapılan imtihanda muvaffak olanların imtihana girme numaraları adları aşağıda yazılıdır. Bunların tayin olundukları mahal ve vazifeleri öğrenmek ve haklarında iktiza eden muamele yapılmak üzere evrakı müsbitelerile hemen idaremiz memurin şubesine müracaatları ilân olunur. (840)

İmtihana girme No.	Adı	İmtihana girme No.	Adı
6	Adnan Hızıroğlu	73	Ramis Aktüre
8	Zati Tekhan	78	M. Fikret Atadeniz
14	M. Nedim Güney	83	Hüseyin Avni
16	Hüseyin Asutay	98	Ruhi Çalıç
18	Bürhan Bürsan	99	Nüzhet Çağlar
19	Mahir Yetik	101	O. Nevzat Nemli
20	Hilmi Hız	103	Nuri Erten
25	Bn. Suat Ali Eren	109	S. Sırrı Özyurdan
26	Zeki Berkkan	113	M. Şevki Aslay
27	H. Kâmil Bulak	119	Rıza Oral
37	Sami Pek Türk	120	Mehmet Tülbek
38	Fethi Saygın	123	Faik Erkmen
39	Hilmi Oral	129	Ali Basri Vural
40	Vedat Yalman	130	M. Cavit Gümrükçü
53	Nazmi Özel	145	Mehmed Balkandı
54	M. Emin Akdeniz	149	H. Cahit Tarancı
55	Kemal Seçmeer	155	Osman Moraç
56	Cemal Küçükkaya	160	Selâhattin Aktubunay
62	Tahir Sarucan	174	Bülend Ergil
63	İbrahim Ertunç	176	Sezai Yılmaz
66	İbrahim Aykaç	177	Mehmed Tefvik
67	Cemil Türk eri	178	Feridun
68	M. Nurettin Tansukalb	179	Kemal Kocabey
70	Osman Doğan	184	Fehmi Yazıcı
72	Hamdi Bayrakçı	186	Nedim Okyay

Türkiye Ziraat Bankasından:

Bankamızca alınacak seksen beş adet portatif yazı makinesi kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmeye iştirak şartları:

- 1 - Teklif mektubu (teslim müddeti tasrih edilmelidir.)
- 2 - Görülüp tecrübe edilmek üzere teklif edilecek makinelerden bir adet.
- 3 - Müteharrik aksamın analiz raporu.
- 4 - % 7,5 teminat akçesi.
- 5 - Yedek aksamın ayrı ayrı fiat listesi.

Ankarada Banka Levazım Müdürlüğüne verilmelidir. Eksiltme müddeti 15 Eylül 936 akşam saat on dörde kadardır.

Banka tercih hakkını muhafaza eder. «1035»

C. H. P. Genel Sekreterliğinden

10 Ağustos tarihinde münakasası ilân edilen Sinema makineleri vesair malzemenin münakasa günü bazı firmalar tarafından bu müddet zarfında teklif yapılamıyacağı anlaşıldığından ve şartnamede bazı tadilat yapıldığından dolayı 15/9/1936 tarihine kadar temdit edilmiştir.

Yeni şartnameler 5/8/1936 tarihinden itibaren Ankarada C.H.P. Genel Sekreterliği ve İstanbulda C.H.P. İlyönkurul Başkanlığı tarafından parasız olarak verilecektir. (111)

NEDEN BAZI SINEMA ARTİSTLERİ HAFTADA 100.000 FRANK KAZANIYOR

**Meşhur bir sinemacı:
Bugün Holivud'da
yalnız klâsik güzellik
kifayet etmiyor**

diyor ve ilâve ediyor: «Zamanımızda sinema stüdyolarında klâsik güzellik günde 8 dolar ve zekâ 100 dolar kıymetindedir. Güzel yüzler ise, zekâdan ve gençleşmiş bir tenden daha fazla, 1000 dolar kıymetindedir.

Sinema artistlerinin yakıcı ve kuvvetli projektörleri altında çalışırken, onların yüzlerini çabuk soldurarak sertleştirilen ve buruşturan bu projektörlerdir. Bir çok yıldızlar, yüzlerini düzeltmek ve güzelleştirmek için güzellik miteseselerinde bütün servetlerini feda ediyorlardı. Fakat, bugün.. Her yıldız, kendi kendine tevessül edeceği basit bir tedbir sayesinde ciltleri-

nin taravetini vikaye edebilirler. Viyana Üniversitesi profesörü doktor Stesj tarafından keşif ve genç hayvanlardan istihsal edilen cildi besleyici ve gençleştirici Biocel cevheri şimdi pembe rengindeki Tokalon kreminde mevcuttur. Gece yalmazdan evvel kullandıkta, siz uyurken cildinizi besler ve gençleştirir. Buruşukluklar ve çizgiler silinir. Bu sayede her kadın birkaç hafta zarfında 10-15 yaş gençleşmeğe muvaffak olabilir. Gündüzleri ise (yağsız) beyaz rengindeki Tokalon kremi kullanıldıkta bütün siyah benleri giderir, ve açık mesamalı kapatar ve cildi beyazlatıp gençleştirir.

Bolu İli Orman Direktörlüğünden:

Bolu İlinin Merkez İlçesinde hudutları şartnamede yazılı Kiraz dağı ve Korucuk yaylası devlet ormanından «bir yıl içinde imal ve ihrâç olunmak üzere» numaralanmış ve ölçülmüş gayri mamül 2444 metre mik'âp ve 793 desimetre mik'âp denk 4684 âdet devrik çam ağacı bir ay müddetle ve kapalı zarf usulüne arttırmaya konulmuştur.

2 — Arttırma 25/9/1936 Cuma günü saat 15 de Bolu Orman Müdürlüğünde yapılacaktır.

3 — Beher gayri mamül metre mik'âbın muhammen bedeli 210 kuruştur.

4 — Muvakkat teminat 386 liradır.

5 — Şartname ve mukavele projesini görmek isteyenler bu müddet içinde her gün Boluda ve İstanbulda Orman Müdürlüklerine ve Ankarada Orman Umum Müdürlüğüne müracaat edebilirler. «969»

Hayrabolu Urayından:

Her sene sonbaharda yapılmakta olan Hayrabolu hayvan ve eşya pazardı bu sene dahi 15/Eylül/1936 Salı günü açılarak Üç gün devam edeceği ilân olunur. «807»

KANZUK

Saç eksiri

COMOGENE

Saçların köklerini kuvvetlendirir. Dökülmesine mâni olur. Kepekleri izale eder. Neşvünemasını kolaylaştırarak hayat kabiliyetini artırır. Lâatif rayihalı bir saç eksiridir.

İngiliz Kanzuk Eczanesi

Beyoğlu - İstanbul...

SEKSÜLİN

KUTUSU 200 KURUŞ.

BEŞİR KEMAL ECZANESİ
MAHMUT CEVAT
SİRKEÇİ - İSTANBUL

Kayıp: Kadıköy İtalyan Kız İlkemekte binden aldığım şahadetnameyi kaybettim yenileyeceğim.

Üsküdar İnadıye Gündoğumu caddesinde 128 numarada Neriman 719

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Sivas Çakırı ve Hargün Tuzlası için	20 adet Vagonet	
Kaldırım tuzlası için	20 "	
Çamaltı Tuzlası "	120 "	(Rulmanlı ve tamponlu)
" "	150 "	takım rulmanlı vagonet yatağı

1 — Şartnamesi mucibince yukarıda nevi ve miktarı yazılı vagonetlerle diğer malzeme 1/X/1936 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 15 de pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki alım satım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Eksiltmeye girmek isteyenlerin pazarlık gününden en az on gün evvel fiatsız tekliflerini İnhisarlar Tuz Fen şubesine vermesi lâzımdır.

4 — Muvakkat teminat parası teklif olunacak fiatların % 7,5 miktarıdır.

5 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 muvakkat güvenme parası ve pazarlığa girebilmek için kanunen kendisinden aranan vesaike birlikte yukarıda sözü geçen komisyona gelmeleri lâzımdır. (920)

★ ★

1 — Şartname ve plânları mucibince «22500» lira muhammen bedelli beheri 200 tonluk 8 adet Tank pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Eksiltme 29/9/1936 tarihine rastlayan Salı günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesi binasındaki alım ve satım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartname ve plânlar 120 kuruş mukabilinde sözü geçen şubeden alınacaktır.

4 — Muvakkat teminat 1687,50 liradır.

5 — Fiatsız teklif, imâlât resimleri ve montajdan sonraki vaziyet plânları münakasaya eksiltmek üzere gününden on gün evveline kadar müskirat fabrikalar şubesine verilmesi lâzımdır.

6 — İstekliler pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 muvakkat güvenme parası ile birlikte eksiltmeye iştirak edebilmesi için oradan alınacak vesikadan mada eksiltme kanununun üçüncü maddesinde yazılı vesaike birlikte yukarıda sözü geçen komisyona müracaatları. «297»

★ ★

1 — Şartnamesi mucibince 4000 lira muhammen bedelli bir adet seyyar elektrik vinci açık eksiltme suretile satın alınacaktır.

2 — Eksiltme, 9/10/1936 tarihine rastlayan cuma günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler, parasız olarak sözü geçen şubeden alınacaktır.

4 — Muvakkat teminat (300) liradır.

5 — Kanunen eksiltmeye girebilecek olan isteklilerin vesikalarile birlikte tayin olunan gün ve saatte yukarıda ismi geçen Komisyon Reisliğine müracaat etmeleri lâzımdır.

6 — Şartnamenin son maddesi mucibince fiatsız tekliflerle katalogların en geç eksiltmeden bir hafta evvel İnhisarlar Umum Müdürlüğü bütün fabrikalar şubesine verilmiş olması icabeder. (648)

★ ★

1 — 497,47 lira keşif bedelli Cibali Kutu fabrikası Sigara kâğıdı ambarı önündeki İdareye ait binanın altındaki dükkânların tamire mühtaç dahili aksamı,

2 — 411,51 lira keşif bedelli Cibali kutu fabrikasındaki su içme tesisatı şartname ve keşifnameleri mucibince pazarlık suretile münakasaya konulmuştur.

3 — Eksiltme 15/IX/1936 tarihine rastlayan Salı günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesi Müdürlüğündeki alım komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin şartname ve keşifnamelerini görmek üzere hergün ve pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte sözü geçen Komisyona müracaatları. (780)

Yüksek İktisat ve Ticaret Mektebi Direktörlüğünden:

1 — Okulun her üç kısmına yazılma 1 Eylül 1936 Salı günü başlayacak ve 25 Eylül Cuma gününe kadar sürecektir.

Yazılma işleri Pazartesi, Çarşamba ve Cuma günleri saat 10 dan 16 ya kadar yapılır. Yazılmak isteyenler bir dilekçe ve belli belgelerle okul direktörlüğüne baş vurmalarıdır.

2 — Yüksek iktisat ve ticaret kısmı üç, Ticaret lisesi bir ihzari ve üç asli olmak üzere dört, orta ticaret mektebi dört sınıflıdır.

3 — Yüksek İktisat ve Ticaret kısmile Ticaret lisesine yazılacakların en az lise veya orta mektep derecesinde Fransızca bilmesi gerektir.

4 — Yüksek İktisat ve Ticaret mektebine lise mezunlarından bakalorya veya olgunluk imtihanlarını pek iyi veya iyi derecede vermiş olanlar alınır.

5 — Orta Ticaret mektebi ile Ticaret lisesine yazılmak için baş vuranların sayısı her kısım için ayrı tesbit olunan kadroyu geçtiği takdirde işlerinden müracaat tarihi sayı ile pek iyi veya iyi derecede mezun olanlar ve bunlar arasından da tahsillerine ara vermemiş bulunanlar ayrılarak kabul olunur.

6 — Her üç kısımda kayıtlı bulunan eski okurların 25 Eylül 1936 tarihine kadar okul Direktörlüğüne baş vurarak Yüksek ve Lisesi talebesi harçlarını vermek, orta talebesi de hüviyet varakalarına işaret ettirmek suretile kayıtlarını yenilemeleri ve bu kayıt yenileme işi yapılırken talebenin tescil edilmiş soy adlarını talebe kütük defterine kaydettirmeleri. (591)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Boğaziçinde Vanıköyünde iskele Ca. 2 odalı mahal Kadıköy Zühtüpaşa Bademaltı So. 45 sayılı Ev

Yukarıda mevki ve No. su yazılı vakıf yerler 31/5/1937 sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 13/9/1936 Perşembe günü saat 15 dedir. İsteklilerin Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne müracaatları «916»

KUMBARA

BİRE
1000
VEREN
TARLADIR

TÜRKİYE
ZİRAAT
BANKASI

Paslanmaz **HASAN** Traş Bıçağının ihtira berati

ile alâmeti ferikası vardır. Yüz defa traş eder. Ne İngilizler, ne Fransızlar, ne de Amerikalılar, ne de bütün dünya aynı yapamaz. HASAN TRAŞ Makinesile, HASAN TRAŞ Sabunu ve Traş Krem, Traş Kolonyası, Traş Pudrası birer şaheserdir. Mutlaka HASAN markasını arayınız. İsrar ediniz. HASAN deposu: ANKARA, İSTANBUL, BEYOĞLU

**FABRİKANIZI
ATÖLYENİZİ
SATIYE** ye
kurdurunuz.
En iyi randman alırsınız.
Tekmil tesisat
12 ay vade ile yapılır

VENÜS GİBİ GÜZEL KALMAK İSTİYORSANIZ, DAİMA:

**RUJ
VENÜS'**

Venüs Kremi
Venüs Pudrası
Venüs Ruju
Venüs Alığı
Venüs Rimeli
Venüs Esansı
Venüs Kolonyası
kullanınız.

Venüs müstahzaratı en saf ve en temiz ve gayri muzir maddelerden yapıldığından size ebedî gençlik temin eder.

Deposu: NUREDDİN EVLİYA ZADE
TİCARETHANESİ İstanbul

Gecel - Günsel - Kız - Erkek (Eski: İnkılâp)

YUCA ÜLKÜ LİSELERİ

Kurucu ve Direktörü: Nebi oğlu Hamdi Ülkümen
Kayıt muamelesine başlanmıştır. Cumartesi ve pazardan başka hergün 10-17 arasında okula müracaat edilebilir.
İsteyenlere tarifname gönderilir.
Cağaloğlu, Yanıksaraylar - Telefon: 20019

BANZOPIRİN kaşeleri HER YERDE 40 KURUŞ
NEFES BORULARINI TEMİZLER. BALGAM SÖKTÜRÜR. ÖKSÜRÜĞÜ HEMEN GİDERİR

Son Posta

İLÂN FIATLARI

- 1 — Gazetenin esas yazısıyla bir sütunun iki satırı bir (santim) sayılır.
- 2 — Sahifesine göre bir santim ilân fiatı şunlardır:

Sahife	: 1 — 400 kuruş
"	: 2 — 250 "
"	: 3 — 200 "
"	: 4 — 100 "
Diğer yerler	: — 60 "
Son sahife	: — 30 "

- 3 — Bir santimde vasatı (8) kelime vardır.
- 4 — İnce ve kalın yazılar tutacakları yere göre santimle ölçülür.

Usulü muzaafa ve bilânçoya âşına uzun seneler hususi müessese ve fabrikalarda çalışmış bir genç muhasip iş aramaktadır. Yenipostane arkasında Basiret hanında odabaşı Bay Sadık D rumuzile müracaat.
721

MEKTEPLERİN AÇILMA ZAMANI YAKLAŞMIŞTIR

Talebinin ihtiyacı olan karyola, yatak, yorgan, battaniye, çarşaf, çamaşır, pijama, havlu ve sairisi mağazalarımızda hazır ve ehven fiyatlarla satılmaktadır.

Sipahi oğlu **Hasan Hüsnü** Bursa Pazarı
Sultan Hamam 4/24 Beyoğlu İstiklâl caddesi 376

ADEMi İKTİDAR
ve BELGEVŞEKLIĞİNE KARŞI
HORMOBİN

Tabletleri

Her eczanede arayınız.

• EN KUVVETLİ
IŞIK

• EN YÜKSEK
DAYANMAK
KABİLİYETİ

GÜNEŞ

DÜNYANIN
en sağlam
Pili

BRONZ DİŞ FIRÇALARI

Dünyanın en mükemmel ve sıhhi diş fırçasıdır. Elyafı diğer fırçalar gibi muzir ve pis hayvanların kıllarıyla olmayıp tamamen ve hususî surette Amerikada yetiştirilen bir nevi OTTAN yapılmıştır. Diş etlerini kat'iyen t hris etmez. Bütün dünya diş mütehasşis ve profesörleri (Bronz diş fırçaları) nın fenni ve sıhhi olduğunda müttetikler. İstanbul ve civarı için:

Beyoğlunda Galatasaray Eczanesi AHMET ÇEVAT

eczanesinde toptan ve perakende satılmaktadır. Tanınmış büyük eczanelerle parfümörü mağazalarında da bulunur. Taklitlerinden sakınınız.

Dişlerinizi daima BRONZ DİŞ FIRÇASI ile temizleyiniz...

TEŞEBBÜSATI ZIRAIYEME

Nihayet verdiğimden dolayı:

Elimde mevcut olan, traktörleri, biçer - döver makinalarını, mibzerleri, kültivatörleri, sapanları, tırmıkları, silindirleri, vesaireyi

Çok ucuz fiyatlarla satıyorum.

Bu makinalar kullanılmış olmakla beraber çok iyi bir vaziyette bulunup kullanılmaya tamamen salihdirler.

Müracaat yeri: Schütze, Söke, Aydın Vilâyeti

istiklâl Lisesi

Direktörlüğünden:

- 1 — İlk, orta ve Lise kısımları için Kız ve Erkek, yatılı ve yatazsız teahbeydına başlanmıştır.
- 2 — Kayıt için hergün saat 10 dan 16 ya kadar okula müracaat edilebilir.
- 3 — Bu yıl ancak mezun olan veya tasdikname ile ayrılan talebinin yerine az miktarda yeni talebe alınacaktır. Okula girmek isteyenlerin bir an evvel müracaatları tavsiye olunur.
- 4 — Eylülün on beşine kadar kaydını yenilemeyen eski talebinin müracaatları kabul edilmeyecektir.
- 5 — İsteyenlere kayıt şartlarını bildiren tarifname gönderilir. Şehzadebaşı, polis karakolu arkasında. Telefon: 22534

TARSUS AMERİCAN COLLEGE

AMERİKAN ERKEK LİSESİ

Tedrisat 1 Birinci teşrinde başlar

Tam devreli Lise olduğu Kültür Bakanlığınca tasdik edilmiştir. Türkçe, İngilizce, Fransızca okunur. Ticaret dersleri vardır.

Leyli ücret 220 lira, Nohari ücret 40 liradır.

Kayıd muamelesi yapılmaktadır.

Kayıp: Sahibi bulunduğum 1376 numaralı tek yük arabamın plâkasını kaybettim yenileyeceğim.

Fatih Parkı sırasında 4 numarada Müsa oğlu Mehmet Ali 729

Son Posta Matbaası

Neşriyat Md.: Selim Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL
S. Ragıp EMEÇ